

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

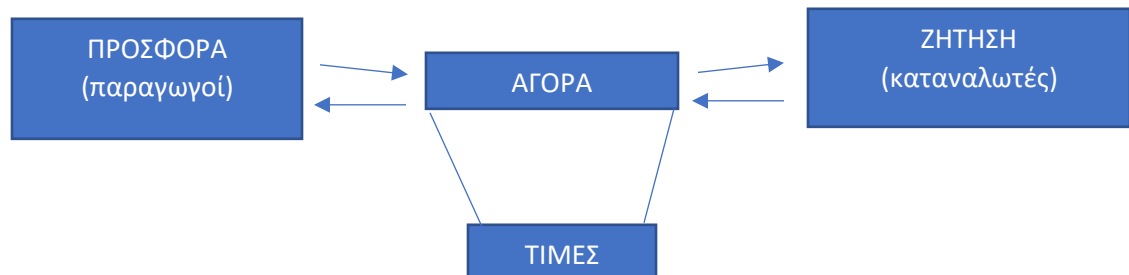
Τα χωρία που είπαμε από το βιβλίο θα πρέπει να τα γνωρίζετε απέξω, για τις Πανελλήνιες, για πιθανό Β Θέμα Θεωρίας.

Με λίγα λόγια όμως, ακολουθεί η Θεωρία του 2^{ου} Κεφαλαίου :

Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι τιμές των αγαθών προσδιορίζονται στην αγορά από την αλληλεπίδραση των δυνάμεων της ζήτησης και της προσφοράς.



2. Η ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

- Ο καταναλωτής καταναλώνει αγαθά για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του, δηλαδή για να έχει χρησιμότητα.

Ορισμός Χρησιμότητας

Χρησιμότητα ενός αγαθού είναι η ικανοποίηση την οποία απολαμβάνει ένας καταναλωτής σε μια ορισμένη χρονική περίοδο από τη κατανάλωση ενός αγαθού.

- Σκοπός του καταναλωτή είναι η απόκτηση της μεγαλύτερης δυνατής χρησιμότητας ή η μεγιστοποίησή της.

Δύο παράγοντες περιορίζουν αυτή την επιδίωξη :

- i) Το χρηματικό εισόδημα του καταναλωτή.
- ii) Οι τιμές των αγαθών.

- Ο καταναλωτής θα επιλέγει εκείνα τα αγαθά και σε αυτές τις ποσότητες, έτσι ώστε από τη κατανάλωσή τους να μεγιστοποιεί τη χρησιμότητά του. Έτσι, πράττει κάθε ορθολογικός καταναλωτής.
- Όταν βρεθεί ο συνδυασμός των αγαθών που μεγιστοποιούν τη χρησιμότητα με το δεδομένο εισόδημα ο καταναλωτής βρίσκεται σε ισορροπία. Αν δεν υπάρξει μεταβολή σε κάποιον προσδιοριστικό παράγοντα της ζήτησης, δεν έχει λόγο να μεταβάλλει τη συμπεριφορά του.

3. Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ – Η ΚΑΜΠΥΛΗ ΖΗΤΗΣΗΣ

Ορισμός Ζήτησης

Ζήτηση ενός αγαθού σε μια αγορά καλείται η ποσότητα του αγαθού που είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν οι καταναλωτές σε κάθε επίπεδο τιμής σε μια ορισμένη χρονική περίοδο.

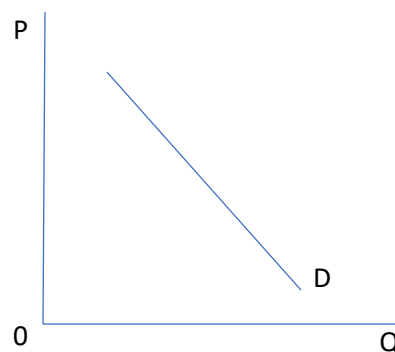
- Η σχέση μεταξύ τιμή (P) και ζητούμενης ποσότητας (Q_D) ενός αγαθού είναι αντίστροφη και αποτελεί το νόμο της Ζήτησης :

Νόμος της Ζήτησης

Όταν η τιμή ενός αγαθού μειώνεται, αυξάνεται η ζητούμενη ποσότητα και όταν η τιμή αυξάνεται, μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα από το αγαθό αυτό, όταν οι υπόλοιποι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη Ζήτηση παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*).

Αυτό συμβαίνει για 2 βασικούς λόγους :

1. Επειδή το εισόδημα του καταναλωτή είναι δεδομένο.
 2. Επειδή, ο καταναλωτής μπορεί να αντικαταστήσει αυτό το αγαθό με κάποιο άλλο αγαθό υποκατάστατό του.
- Διαγραμματικά, ο νόμος της ζήτησης είναι η ίδια η καμπύλη Ζήτησης.
 - Η καμπύλη Ζήτησης, έχει αρνητική κλίση (από πάνω αριστερά προς τα κάτω δεξιά).
 - Το διάγραμμα παρακάτω, αναφέρεται σε μόνο ένα άτομο, δηλαδή απεικονίζει την ατομική καμπύλη ζήτησης του καταναλωτή.



4. Η ΑΓΟΡΑΙΑ ΚΑΜΠΥΛΗ ΖΗΤΗΣΗΣ

Η αγοραία καμπύλη ζήτησης είναι το οριζόντιο άθροισμα των ατομικών καμπυλών ζήτησης και δείχνει τη συνολικά ζητούμενη ποσότητα από όλους τους καταναλωτές για κάθε επίπεδο τιμής.

5. Η ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΖΗΤΗΣΗΣ

- Τη ζήτηση δεν τη διαμορφώνει μόνο η τιμή του αγαθού αλλά και μια σειρά άλλοι παράγοντες (όπως π.χ. οι προτιμήσεις ή το εισόδημα των καταναλωτών), τους οποίους θεωρούμε σταθερούς (*ceteris paribus*) όταν διατυπώνουμε το Νόμο της Ζήτησης.

- Η συνάρτηση ζήτησης παριστάνει συμβολικά : $Q_D = f(P)$

Όπου, Q_D = η ζητούμενη ποσότητα

P = η τιμή του προϊόντος

- Η συνάρτηση ζήτησης παίρνει διάφορες αλγεβρικές μορφές όπως π.χ. : α) ευθεία, β) ισοσκελής υπερβολή.

i) **Γραμμική Συνάρτηση Ζήτησης**

- Ο τύπος της ευθείας : $Q_D = a + b * P$

Όπου, a = σταθερά, πάντα θετικός αριθμός

b = η κλίση της ευθείας, πάντα αρνητικός αριθμός.

- Η τιμή και η ζητούμενη ποσότητα είναι πάντα θετικοί αριθμοί :

$$Q_D > 0 \quad P > 0$$

ii) **Η ισοσκελής υπερβολή**

- Ο τύπος της συνάρτησης : $Q_D = \frac{A}{P}$

Όπου, A = σταθερός θετικός αριθμός

Η καμπύλη είναι ισοσκελής υπερβολή όταν το γινόμενο των αποστάσεων κάθε σημείου της από τους άξονες είναι σταθερό.

Δηλαδή, (Συνολική Δαπάνη) = $\Sigma \Delta = [Q_D * P] = A$

6. ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Όταν μεταβάλλεται η τιμή ενός αγαθού, μεταβάλλεται η ζητούμενη ποσότητά του.
- Όταν μεταβάλλεται οποιοσδήποτε άλλος παράγοντας εκτός από τη τιμή, τότε έχουμε μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης, είτε προς τα έξω και δεξιά (Αύξηση Ζήτησης), είτε προς τα μέσα και αριστερά (Μείωση Ζήτησης).

❶ Προτιμήσεις των καταναλωτών (Όταν οι προτιμήσεις μεταβάλλονται ευνοϊκά για ένα προϊόν, τότε αυξάνεται η ζήτησή του, π.χ. η Ζήτηση για αρνιά το Πάσχα στην Ελλάδα)

❷ Εισόδημα των καταναλωτών (Προσοχή, οι μεταβολές στο εισόδημα δεν έχουν την ίδια επίδραση σε όλα τα αγαθά. Στα **κανονικά αγαθά**, όταν αυξάνεται το εισόδημα, αυξάνεται και η Ζήτησή τους και αντίστροφα με μείωση στο εισόδημα, μειώνεται η Ζήτησή τους. Όμως, τα **κατώτερα αγαθά**, είναι φθηνότερα αγαθά τα οποία τα αγοράζουν οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα. Άρα, όταν αυξηθεί το εισόδημά τους, θα μειώσουν τη Ζήτηση των «**κατώτερων αγαθών**», και θα στραφούν σε κανονικά αγαθά).

❸ Τιμές των άλλων αγαθών

- I) **Συμπληρωματικά** : 2 αγαθά εκ των οποίων η κατανάλωση του ενός απαιτεί και τη κατανάλωση του άλλου, για την ικανοποίηση μιας ανάγκης.
- II) **Υποκατάστατα** : 2 αγαθά εκ των οποίων το ένα μπορεί να χρησιμοποιηθεί αντί του άλλου, για την ικανοποίηση της ίδιας ανάγκης.

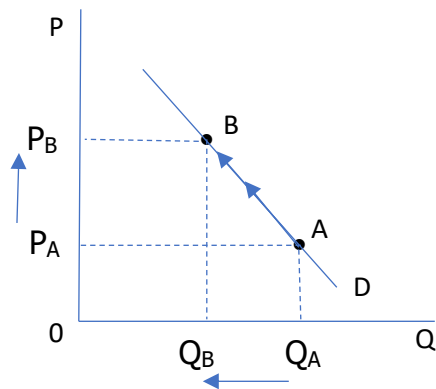
❹ Προσδοκίες των καταναλωτών σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών και του εισοδήματός τους.

❺ Ο αριθμός των καταναλωτών. (**Μόνο για την αγοραία ζήτηση**)

7. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ

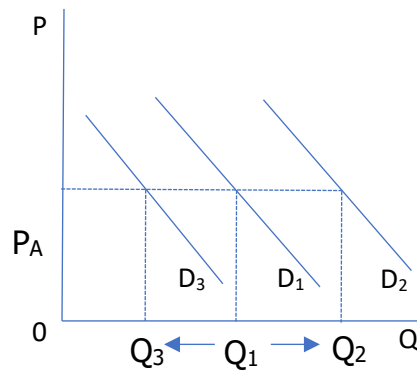
A. Μεταβολή στη ζητούμενη ποσότητα.

- Όταν αναφερόμαστε σε μεταβολή στη ζητούμενη ποσότητα, εννοούμε πως μεταβάλλεται μόνο η τιμή του ίδιου του αγαθού και όλοι οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί.
- Τη μεταβολή αυτή την αντιλαμβανόμαστε ως μετακίνηση από σημείο σε σημείο πάνω ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΚΑΜΠΥΛΗ (παράδειγμα A → B).



B. Μεταβολή στη Ζήτηση

- Όταν αναφερόμαστε σε μεταβολή ζήτησης εννοούμε πως μεταβάλλεται οποιοσδήποτε άλλος προσδιοριστικός παράγοντας της Ζήτησης, **ΕΚΤΟΣ** από τη τιμή που παραμένει σταθερή.
- Τη μεταβολή αυτή την αντιλαμβανόμαστε ως μετατόπιση ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ της καμπύλης Ζήτησης είτε προς τα έξω και δεξιά (αύξηση ζήτησης D₂), είτε προς τα μέσα και αριστερά (μείωση ζήτησης D₃).



Γ. Ταυτόχρονη μεταβολή ζητούμενης ποσότητας και ζήτησης.

- Πολλές φορές μπορεί να έχουμε ταυτόχρονη μεταβολή στη τιμή του προϊόντος και μεταβολή σε κάποιο άλλο παράγοντα.
 - Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν γνωρίζουμε εκ των προτέρων το τελικό αποτέλεσμα στη τελική τιμή και στη τελική ζητούμενη ποσότητα. Άρα, θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή στο μέγεθος της μεταβολής της Ζήτησης αλλά και της Ζητούμενης ποσότητας.
-

Πριν συνεχίσετε : Πώς υπολογίζουμε την ποσοστιαία μεταβολή σε οτιδήποτε ;

Έστω ότι ένας καταναλωτής χθες αγόραζε 100 κιλά πορτοκάλια τη μέρα. Από σήμερα όμως, αγοράζει 78 κιλά. Βλέπουμε πως σε απόλυτους όρους, αγοράζει 22 κιλά λιγότερο ($100-78 = 22$). Όμως, ποιο είναι το ποσοστό μείωσης της ζητούμενης ποσότητάς του ;

Για να το βρούμε, κάνουμε το εξής :

$$\% \text{μεταβολή κιλών} = \frac{\text{ποσότητα σήμερα} - \text{ποσότητα χθες}}{\text{ποσότητα χθες}} * 100 = \frac{Q_{\text{τελ.}} - Q_{\text{αρχ.}}}{Q_{\text{αρχ.}}} * 100 = \frac{78-100}{100} * 100 = -0.22 * 100 = -22 \%$$

8. ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΤΙΜΗ

- Ο νόμος της Ζήτησης εκφράζει τη σχέση μεταξύ τιμής και ζητούμενης ποσότητας, δε δείχνει όμως το μέγεθος της μεταβολής της ποσότητας σε μια μεταβολή της τιμής, γι' αυτό χρειαζόμαστε την ελαστικότητα της Ζήτησης.

ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ : δείχνει το βαθμό αντίδρασης των καταναλωτών στις μεταβολές της τιμής.

(Δηλαδή, δείχνει πως αντιδράνε οι καταναλωτές όταν η τιμή αυξάνεται ή μειώνεται).

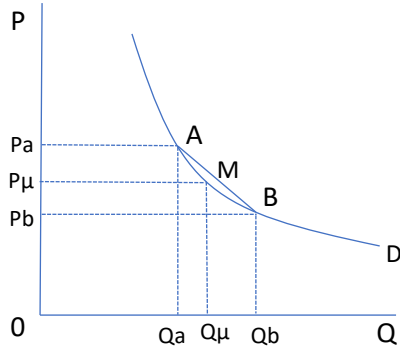
Ελαστικότητα Ζήτησης ΣΗΜΕΙΟΥ : $E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_a}{Q_a}$

- Η Ελαστικότητα Ζήτησης δεν παραμένει σταθερή σε όλο το μήκος της καμπύλης Ζήτησης, αλλά μεταβάλλεται.

Η ελαστικότητα ζήτησης έχει πάντα αρνητικό πρόσημο, εξαιτίας της αντίστροφης σχέσης μεταξύ τιμής και ζητούμενης ποσότητας.

9. ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΗΜΕΙΟΥ & ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΞΟΥ

- Έστω η καμπύλη ζήτησης D και 2 σημεία A και B, καθώς και το Μέσο, M, του τόξου AB.



Όταν η τιμή μειώνεται από P_a σε P_b , η ελαστικότητα σημείου A είναι : $E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_a}{Q_a}$

Όταν η τιμή αυξάνεται από P_b σε P_a η ελαστικότητα σημείου B είναι : $E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_b}{Q_b}$

- **ΕΠΕΙΔΗ**, ο λόγος $|\frac{\Delta Q}{\Delta P}|$ είναι σταθερός, ενώ ο λόγος $\frac{P}{Q}$ μεταβάλλεται $\Rightarrow E_A \neq E_B$

- **Ελαστικότητα ΤΟΞΟΥ** : $E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_a + P_b}{Q_a + Q_b}$

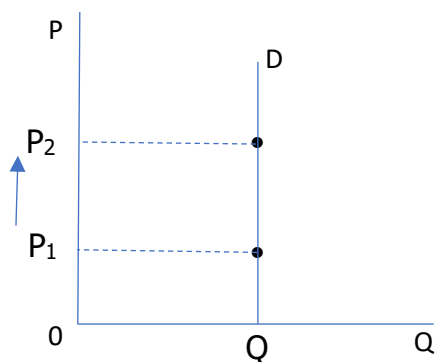
ΙΣΧΥΕΙ : $|E_A| > |E_{AB}| > |E_B|$

10. ΕΛΑΣΤΙΚΗ & ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

- ΑΝ $|E_D| > 1$, ΤΟΤΕ η ζήτηση είναι **ΕΛΑΣΤΙΚΗ**, άρα $|\frac{\Delta Q}{Q}| > |\frac{\Delta P}{P}|$.
- ΑΝ $|E_D| < 1$, ΤΟΤΕ η ζήτηση είναι **ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ**, άρα $|\frac{\Delta Q}{Q}| < |\frac{\Delta P}{P}|$.

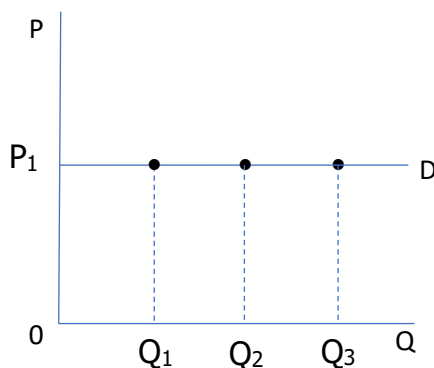
11. ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

i) Καμπύλη ζήτησης με ελαστικότητα ίση με το μηδέν ($E_D = 0$)



- Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε πως σε οποιαδήποτε μεταβολή της τιμής η ζητούμενη ποσότητα παραμένει ίδια, άρα $\Delta Q = 0 \Rightarrow E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_1}{Q_1} = 0$
- Η ζήτηση χαρακτηρίζεται ως τέλεια ανελαστική.

ii) Καμπύλη ζήτησης με ελαστικότητας που τείνει στο άπειρο.

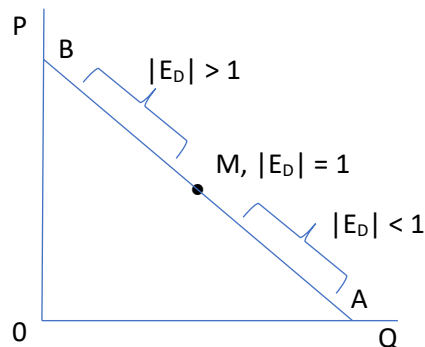


- Η καμπύλη ζήτησης είναι παράλληλη στον άξονα των ποσοτήτων, που σημαίνει ότι οι καταναλωτές ζητούν στην ίδια τιμή οποιαδήποτε ποσότητα μπορούν να βρουν.

iii) Καμπύλη ζήτησης με ελαστικότητα ίση με τη μονάδα ($E_D = 1$)

- Όταν η καμπύλη ζήτησης έχει μορφή ισοσκελούς υπερβολής τότε η τοξοειδής ελαστικότητα είναι σε απόλυτη τιμή ίση με τη μονάδα.

iv) Η ελαστικότητα στην ευθεία καμπύλη ζήτησης (το πιο σύνηθες)



- Αν η καμπύλη ζήτησης είναι ευθεία στο μέσο M, ισχύει $|E_D| = 1$.
- Για το τμήμα MB, ισχύει $|E_D| > 1$.
- Για το τμήμα MA, ισχύει $|E_D| < 1$.
- Στο σημείο A, ισχύει $E_D = 0$.
- Στο σημείο B, ισχύει $E_D \rightarrow \infty$

12. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (ΣΔ) ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

- Η Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών είναι ίση με το γινόμενο της τιμής επί τη ποσότητα : $\Sigma\Delta = P * Q_D$
- Η έννοια της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών ταυτίζεται με την έννοια των συνολικών εσόδων των παραγωγών, δηλαδή :

$$\underline{\text{Συνολικά Έσοδα}} = \underline{\text{Συνολική Δαπάνη}}$$

13. ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

- Η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς τη τιμή, συνδέεται στενά με τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το συγκεκριμένο αγαθό.
- Η μεταβολή στη Συνολική Δαπάνη εξαρτάται από της ελαστικότητα ζήτησης.
- Στην ελαστική ζήτηση, η ποσοστιαία μεταβολή της ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ είναι μεγαλύτερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.
- Στην ανελαστική ζήτηση, η ποσοστιαία μεταβολή της ΤΙΜΗΣ είναι μεγαλύτερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας.

Να θυμάστε το παρακάτω όταν θα λύσετε ‘Ασκήσεις Ζήτησης’ :

$$\downarrow P = \begin{cases} |E_D| > 1 \Rightarrow \uparrow P * Q \\ |E_D| < 1 \Rightarrow \downarrow P * Q \end{cases}$$

$$\uparrow P = \begin{cases} |E_D| > 1 \Rightarrow \downarrow P * Q \\ |E_D| < 1 \Rightarrow \uparrow P * Q \end{cases}$$

- Όταν όμως, $|E_D| = 1$, ΤΟΤΕ είτε αυξηθεί είτε μειωθεί η τιμή, η ΣΔ ($P * Q$) παραμένει σταθερή.

14. ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

- Έχει μεγάλη σημασία για το κράτος και για τις επιχειρήσεις, στη λήψη οικονομικών αποφάσεων (π.χ. τι τιμές θα χρεώνουν στους καταναλωτές ;)

15. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Μπορούμε να εξετάσουμε την ελαστικότητα ως προς οποιοδήποτε άλλο παράγοντα που προσδιορίζει τη ζήτηση του αγαθού.
- Όταν ο παράγοντας είναι το **ΕΙΣΟΔΗΜΑ**, τότε έχουμε την εισοδηματική ελαστικότητα.
- Ελαστικότητα Ζήτησης ως προς το εισόδημα ορίζεται ο λόγος της ποσοστιαίας μεταβολής της ζητούμενης ποσότητας προς την ποσοστιαία μεταβολή του εισοδήματος, δηλαδή :

$$E_Y = \frac{\Delta Q}{\Delta Y} * \frac{Y_1}{Q_1}$$

ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΑΓΑΘΑ

- Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση αυξάνεται, όταν το **ΕΙΣΟΔΗΜΑ** αυξάνεται ονομάζονται **κανονικά**. Η E_Y είναι θετική. ($E_Y > 0$).
- Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση μειώνεται, όταν το **ΕΙΣΟΔΗΜΑ** αυξάνεται ονομάζονται **κατώτερα**. Η E_Y είναι αρνητική. ($E_Y < 0$).

Σωστό / Λάθος - 2^ο Κεφαλαίου

1. Επιδίωξη του καταναλωτή είναι να απολαύσει απλώς τη χρησιμότητα από το αγαθό ή την υπηρεσία που καταναλώνει.
2. Ο νόμος της ζήτησης αναφέρεται στην αρνητική σχέση που συνδέει την τιμή και τη ζητούμενη ποσότητα ενός αγαθού.
3. Όταν αυξάνεται η τιμή του μοσχάρσιου κρέατος αυξάνεται και η τιμή του χοιρινού κρέατος.
4. «Αγαθά του φτωχού» είναι τα αγαθά που όταν μειώνεται το εισόδημα των καταναλωτών μειώνεται και η ζήτησή τους.
5. Όταν μειωθεί η τιμή του αγαθού X η καμπύλη ζήτησης του συμπληρωματικού αγαθού B μετατοπίζεται προς τα δεξιά.
6. Όταν αυξηθεί η τιμή του αγαθού X, η καμπύλη ζήτησης του υποκατάστατου του, αγαθού Y, θα μετατοπιστεί προς τα αριστερά.
7. Όταν μεταβάλλεται η τιμή ενός προϊόντος (*ceteris paribus*) μεταβάλλεται η ζητούμενη ποσότητα, αλλά η ζήτηση δεν επηρεάζεται.
8. Η παραδοχή, «*ceteris paribus*» εκφράζει την επίδραση μόνο ενός παράγοντα στη ζήτηση του αγαθού.
9. Η αύξηση της τιμής του τσαγιού προκαλεί μείωση της ζήτησης του καφέ.
10. Η αύξηση της τιμής του καφέ, προκαλεί μείωση της ζήτησης του καφέ.
11. Η μείωση της τιμής του τσαγιού, προκαλεί αύξηση της ζήτησης του κακάο.
12. Η αύξηση της τιμής του κρέατος κατά 10% σε συνδυασμό με την αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 30% προκαλεί αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του κρέατος.
13. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή ενός αγαθού τόσο μεγαλύτερη είναι η ελαστικότητα ζήτησής του.
14. Όταν η τιμή ενός αγαθού αυξάνεται κατά 10 χρηματικές μονάδες και η ζητούμενη ποσότητα για το αγαθό μειώνεται κατά 10 μονάδες τότε η ζήτηση είναι μοναδιαία.
15. Όταν η ζήτηση αντιπροσωπεύεται από μια ευθεία γραμμή με αρνητική κλίση η ελαστικότητά της είναι σταθερή, ανεξάρτητα από τη τιμή του αγαθού.
16. Όταν η ελαστικότητα της ζήτησης είναι σταθερή και ίση σε απόλυτη τιμή με τη μονάδα σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης τότε η καμπύλη έχει μορφή ισοσκελούς υπερβολής.
17. Όταν τα συνολικά έσοδα μεταβάλλονται προς την αντίθετη κατεύθυνση της μεταβολής της τιμής η ζήτηση είναι ανελαστική.
18. Οι επιχειρήσεις θα ήθελαν η ζήτηση του προϊόντος τους να είναι ανελαστική όταν οι τιμές κατέρχονται και ελαστική όταν οι τιμές ανέρχονται.
19. Μια μείωση της τιμής με ελαστική ζήτηση οδηγεί πάντα σε αύξηση της ΣΔ των καταναλωτών.
20. Μια επιχείρηση που το προϊόν της έχει $E_D = -3$, συμφέρει η μείωση της τιμής του προϊόντος της.
21. Η αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών οδηγεί σε μείωση της ζήτησης ενός αγαθού, όταν $E_Y = -0,6$.

Πολλαπλής Επιλογής - 2^{ου} Κεφαλαίου

• Να επιλέξετε τη σωστή ή τις σωστές απαντήσεις.

1. Σύμφωνα με το νόμο της Ζήτησης :

- A) Όσο μικρότερος είναι ο αριθμός των αγοραστών για ένα προϊόν τόσο χαμηλότερη είναι η τιμή του.
- B) Η σχέση της τιμής και της ζητούμενης ποσότητας είναι ανάλογη.
- Γ) Μεγαλύτερη ποσότητα ενός αγαθού ζητείται όταν η τιμή του είναι υψηλότερη παρά όταν είναι χαμηλότερη.
- Δ) Κανένα από τα παραπάνω.

2. Ένας παράγοντας που δεν επηρεάζει τη ζήτηση για ένα αγαθό είναι :

- A) Η μείωση του αριθμού των καταναλωτών.
- B) Η μείωση της τιμής του αγαθού.
- Γ) Η μείωση της τιμής του συμπληρωματικού του.
- Δ) Η προσδοκία μείωσης του εισοδήματος των καταναλωτών.
- Ε) Κανένα από τα παραπάνω.

3. Η μείωση της τιμής του καφέ, προκαλεί :

- A) Αύξηση της ζήτησης της ζάχαρης.
- B) Αύξηση της ζήτησης του τσαγιού.
- Γ) Μείωση της ζητούμενης ποσότητας του καφέ.
- Δ) Όλα τα παραπάνω.

4. Αν μειώνεται η ζήτηση για το προϊόν X, όταν μειώνεται η τιμή του προϊόντος Y, θα πρέπει :

- A) Τα αγαθά X και Y να είναι υποκατάστατα.
- B) Τα αγαθά X και Y να είναι συμπληρωματικά.
- Γ) Τα αγαθά X και Y να είναι άσχετα μεταξύ τους.
- Δ) Το αγαθό X είναι κατώτερο και το αγαθό Y κανονικό.

5. Όταν λέμε ότι η ζήτηση για ένα προϊόν έχει αυξηθεί εννοούμε ότι :

- A) Για κάποιο λόγο παρουσιάζεται αύξηση της παραγωγής του προϊόντος στην αγορά.
- B) Η καμπύλη ζήτησης για το προϊόν έχει μετατοπιστεί προς τα δεξιά.
- Γ) Η τιμή του προϊόντος έχει μειωθεί.
- Δ) Σε κάθε δυνατή τιμή του προϊόντος οι καταναλωτές είναι τώρα διατεθειμένοι να αγοράσουν μεγαλύτερη ποσότητα από πριν.
- Ε) Κανένα από τα παραπάνω.

6. Η ζήτηση για ένα προϊόν είναι ελαστική, όταν :

- A) Καθώς αυξάνεται η τιμή η συνολική δαπάνη για το αγαθό παραμένει σταθερή.
- B) Καθώς μειώνεται η τιμή η συνολική δαπάνη για το αγαθό μειώνεται.
- Γ) Καθώς αυξάνεται η τιμή η συνολική δαπάνη για το αγαθό μειώνεται.
- Δ) Καθώς μειώνεται η τιμή η συνολική δαπάνη για το αγαθό αυξάνεται.
- Ε) Καθώς αυξάνεται η τιμή η συνολική δαπάνη για το αγαθό αυξάνεται.

7. Αν η τιμή ενός αγαθού αυξηθεί από 200 € σε 250 € και η ζητούμενη ποσότητα μειωθεί από 1000 μονάδες σε 750 μονάδες η ζήτηση είναι :

- A) Ελαστική.
- B) Ανελαστική.
- Γ) Τέλεια ελαστική.
- Δ) Τέλεια ανελαστική.
- Ε) Μοναδιαία.

8. Ο προσδιορισμός ενός αγαθού ως «κανονικό» ή «κατώτερο» :

- A) Σχετίζεται με το επίπεδο οικονομικής ευημερίας ενός λαού.
- B) Σχετίζεται με την ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή του αγαθού.
- Γ) Εξαρτάται από το ύψους της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό αυτό.
- Δ) Εξαρτάται από την εισοδηματική ελαστικότητα.
- Ε) Συνδέεται με το μέγεθος του εισοδήματος των καταναλωτών.

Ασκήσεις – 2^ο Κεφαλαίου

«ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΖΗΤ.ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ & ΖΗΤΗΣΗΣ»

Άσκηση 1^η : Αν αυξηθεί η τιμή πώλησης των παγωτών, να δείξετε διαγραμματικά, τι θα συμβεί στη ζητούμενη ποσότητα των παγωτών. Στη συνέχεια, αν μειωθεί το εισόδημα των καταναλωτών, να δείξετε τη νέα καμπύλη ζήτησης μετά τις 2 μεταβολές σε ένα σχήμα.

Άσκηση 2^η : Αν μειωθεί η τιμή του ελαιόλαδου, να εξηγήσετε και να αιτιολογήσετε ποιές θα είναι οι επιπτώσεις :

- A. Στη ζήτηση του σπορέλαιου.
- B. Στη ζήτηση του ίδιου του ελαιόλαδου.

Να φτιάξετε τα ανάλογα διαγράμματα.

Άσκηση 3^η : Να εξηγήσετε και να δείξετε διαγραμματικά τι θα συμβεί στη Ζήτηση και τη Ζητούμενη ποσότητα, της βενζίνης, όταν :

- A. Μειωθεί η τιμή της βενζίνης.
- B. Αυξηθεί η τιμή για αγορά αυτοκινήτων.
- C. Αυξηθεί η τιμή των υφασμάτων/λευκών ειδών.

Άσκηση 4^η (για τη Θεωρία) : Να εξηγήσετε και να δείξετε διαγραμματικά τι μεταβολή θα έχουμε στη ζητούμενη ποσότητα ενός κανονικού αγαθού :

- A. Αν αυξηθεί η τιμή του και ταυτόχρονα αυξηθεί και το εισόδημα των καταναλωτών του.
- B. Αν μειωθεί η τιμή και ταυτόχρονα μειωθεί και το εισόδημα των καταναλωτών του.

Άσκηση 5^η : Να εξηγήσετε και να δείξετε διαγραμματικά τι μεταβολή θα έχουμε στη ζητούμενη ποσότητα ενός κανονικού αγαθού :

- A. Αν αυξηθεί η τιμή του κατά 20% και ταυτόχρονα αυξηθεί το εισόδημα των καταναλωτών κατά 50%.
- B. Αν μειωθεί η τιμή του κατά 20% και ταυτόχρονα αυξηθεί το εισόδημα των καταναλωτών κατά 20%.
- C. Αν αυξηθεί η τιμή του κατά 20% και ταυτόχρονα μειωθεί το εισόδημα των καταναλωτών κατά 20%.

Άσκηση 6^η : Να εξηγήσετε και να δείξετε διαγραμματικά τι μεταβολή θα έχουμε στη ζητούμενη ποσότητα ή στη Ζήτηση ενός κατώτερου αγαθού :

- A. Αυξηθεί η τιμή του.
- B. Αυξηθεί το εισόδημα των καταναλωτών του

«Ελαστικότητα Σημείου/Τόξου»

Άσκηση 7^η : Έστω ότι η συνάρτηση ζήτησης ενός καταναλωτή για ένα αγαθό είναι $Q_D = 35 - 0,5 * P$. Να κατασκευαστεί η αγοραία καμπύλη ζήτησης αν στην αγορά υπάρχουν 10 πανομοιότυποι καταναλωτές.

Άσκηση 8^η : Έστω η ατομική καμπύλη ζήτησης ενός καταναλωτή για το αγαθό X, $Q_D = 75 - 2,5P$. Να βρείτε και να σχεδιάσετε τις ξεχωριστές αγοραίες καμπύλες ζήτησης, όταν η αγορά αποτελείται από :

- i. 20 καταναλωτές,
- ii. 50 καταναλωτές,
- iii. 80 καταναλωτές, και
- iv. 500 καταναλωτές

με πανομοιότυπη συμπεριφορά του αρχικού καταναλωτή με την αρχική συνάρτηση ζήτησης.

Άσκηση 9^η : Δίνεται ο παρακάτω πίνακας :

Συνδυασμοί	Τιμή (P)	Ποσότητα (Q_D)
A	20	40
B	12	90
Γ	8	120
Δ	4	150

Να υπολογίσετε τις ελαστικότητες ζήτησης καθώς η τιμή μειώνεται.

Άσκηση 10^η : Έστω οι 3 παρακάτω συνδυασμοί. Να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα.

Συνδυασμοί	Τιμή	Ποσότητα	E_D
A	80	200	
B	100	;	-2
Γ	130	70	;

Άσκηση 11^η : Η ελαστικότητα ενός αγαθού είναι -1,5 όταν η τιμή είναι 7,5€ και η ποσότητα 40.000 μονάδες. Αν η τιμή μειωθεί κατά 0.25€ :

- A. Τι ποσότητα πωλείται στη νέα τιμή ;
- B. Να γίνει το σχετικό διάγραμμα.

Άσκηση 12^η : Να βρεθεί ποια ποσότητα ζητείται στη τιμή των 5€ αν είναι γνωστό πώς όταν αυξάνεται η τιμή στα 6€, η ποσότητα είναι 80.000 μονάδες, ενώ η τιμή της E_D (σε απόλυτα) είναι 2,5.

Άσκηση 13^η : Δίνεται η συνάρτηση ζήτησης : $Q_D = 200 - 10 * P$. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης (σημείου) όταν η τιμή είναι $P = 5$.

Άσκηση 14^η : Αν η ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού είναι $E_D = -0,5$ και η τιμή του αγαθού μειωθεί από 1.200 € σε 960 €, πόσο θα είναι το ποσοστό αύξησης της ζητούμενης ποσότητας ;

Άσκηση 15^η : Όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 2,5 χρηματικές μονάδες, η ζητούμενη ποσότητα είναι 80 μονάδες. Αν η $|E_D| = 1,5$ και αυξηθεί η τιμή κατά 20%, τότε :

- A. Πόσο μεταβάλλεται η ποσότητα ;
- B. Ποια είναι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας ;
- C. Πόση είναι η νέα ζητούμενη ποσότητα ;

Άσκηση 16^η : Αν η τιμή ενός αγαθού μειωθεί κατά 20%, πόση θα είναι η ποσοστιαία αύξηση της ποσότητας, αν γνωρίζουμε ότι η $E_D = -0,5$;

Άσκηση 17^η : Έστω ότι η ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού είναι 2€. Πόσο πρέπει να μεταβληθεί η τιμή του προϊόντος, ώστε να μειωθεί η ποσότητα κατά 30% ;

Άσκηση 18^η : Η τοξοειδής ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού είναι -0,2. Αν η τιμή αυξηθεί από 2€ σε 4€, να βρεθεί η ποσότητα που αντιστοιχούσε στη τιμή των 2€, αν είναι γνωστό ότι στη τιμή των 4€ ζητούνται 9.500 μονάδες.

Άσκηση 19^η : Η τιμή της βενζίνης είναι 2€ το λίτρο και η κατανάλωση βενζίνης είναι 15 εκατομμύρια λίτρα την εβδομάδα. Η ελαστικότητα ζήτησης στο σημείο αυτό είναι -2. Ποια πρέπει να είναι η τιμή της βενζίνης για να μειωθεί η κατανάλωση στα 12 εκατομμύρια λίτρα ;

Άσκηση 20^η : Όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 5€, ζητούνται 1.050 μονάδες. Αν η τιμή αυξηθεί κατά 100% και η ποσότητα γίνει 900 μονάδες, να βρεθεί η εξίσωση ζήτησης αν είναι γνωστό ότι είναι γραμμική. Να σχεδιαστεί η Ζήτηση D, και να βρεθεί η E_D .

Άσκηση 21^η : Δίνονται τα στοιχεία :

	ΤΙΜΗ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΣΤΗΤΑ
A	1200	1
B	600	2
Γ	400	3
Δ	300	4
E	200	6
Z	100	12

- A. Αποδείξτε ότι τα παραπάνω στοιχεία αφορούν καμπύλη ζήτησης που είναι ισοσκελής υπερβολή.
- B. Ποια η τιμή της ελαστικότητας ζήτησης από το σημείο A στο σημείο B και αντίστροφα ;
- C. Ποια η τιμή της ελαστικότητας τόξου AB ;
- D. Ισχύει πως : $|E_A| > |E_{AB}| > |E_B|$;

Άσκηση 22^η : Δίνεται ο παρακάτω πίνακας :

ΤΙΜΗ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ
10	20
15	16

Αν γνωρίζετε ότι η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική της μορφής : $Q_D = a + B * P$, να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης όταν η τιμή αυξάνεται από 15 σε 18.

«Ελαστική /Ανελαστική Ζήτηση & ΣΔ»

Άσκηση 23^η : Όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 2€, ζητούνται 100.000 κιλά ημερησίως από αυτό το αγαθό. Όταν η τιμή αυξηθεί στα 3€, η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται κατά 20.000 κιλά.

- A. Να βρεθεί η E_d , και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.
- B. Να σχεδιαστεί η καμπύλη ζήτησης, D .

Άσκηση 24^η: Όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 8€, ζητούνται 44 μονάδες προϊόντος από αυτό το αγαθό. Όταν η τιμή αυξηθεί στα 10€, η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται κατά 4 μονάδες.

- A. Να βρεθεί η E_d , και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.
- B. Να σχεδιαστεί η καμπύλη ζήτησης, D .

Άσκηση 25^η: Η ζητούμενη ποσότητα ενός αγαθού είναι 5000 κιλά ανά έτος, όταν η τιμή είναι ίση με 2,5€. Όταν η τιμή αυξηθεί κατά 100%, η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται κατά 500 κιλά.

- A. Να βρεθεί η E_d , καθώς η τιμή αυξάνεται, και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.
- B. Να βρεθεί η E_d , καθώς η τιμή μειώνεται.
- C. Να βρεθεί η αλγεβρική μορφή της D , αν γνωρίζετε ότι πως είναι γραμμική.
- D. Αν η Ζήτηση που βρήκατε στο ερώτημα **B**, αντιπροσωπεύει την ατομική ζήτηση ενός καταναλωτή, και η αγορά αποτελείται από 15 καταναλωτές, ποια είναι η αγοραία συνάρτηση ζήτησης ;

Άσκηση 26^η: Σε έναν συνδυασμό, η τιμή ενός αγαθού είναι 16 χρηματικές μονάδες και η Q_D είναι 80 μονάδες, αντίστοιχα. Αν η ελαστικότητα ζήτησης είναι ίση με 2,5 και η τιμή αυξηθεί κατά 25%, να βρείτε:

- A. Τη ζητούμενη ποσότητα στον επόμενο συνδυασμό, και να χαρακτηριστεί η ζήτηση, με βάση τη τιμή της E_D .
- B. Να βρεθεί ο τύπος της γραμμικής συνάρτησης ζήτησης και να σχεδιαστεί η καμπύλη D .

Άσκηση 27^η: Έστω πως η τιμή ενός αγαθού είναι 50 χρ. μονάδες, ενώ ζητούνται 60.000 κιλά σε ολόκληρη την αγορά. Αν η τιμή αυξηθεί κατά 20%, τότε η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται κατά 75%. Με αυτά τα δεδομένα, να βρείτε:

- A. Τη τιμή και τη ζητούμενη ποσότητα του σημείου που περιγράφηκε.
- B. Να βρεθεί η E_d , και να χαρακτηριστεί η ζήτηση, καθώς η τιμή αυξάνεται.
- C. Αν τα 2 παραπάνω σημεία ανήκουν στην αγοραία συνάρτηση ζήτησης που αποτελείται από 1000 καταναλωτές, τότε να βρείτε την ατομική καμπύλη Ζήτησης. [Να θεωρήσετε πως είναι γραμμική].

Άσκηση 28^η: Αν η τιμή ενός αγαθού είναι 1 χρηματική μονάδα, τότε ο Γιώργος ζητάει 4 μονάδες του αγαθού. Αν η τιμή μειωθεί κατά 20%, ενώ η ζητούμενη ποσότητα αυξηθεί κατά 20%, να βρείτε:

- A. Τη νέα τιμή που αντιμετωπίζει ο Γιώργος, καθώς και τη νέα ζητούμενη ποσότητά του.
- B. Να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση με βάση τη τιμή της ελαστικότητας ζήτησης, καθώς η τιμή αυξάνεται.
- C. Να βρείτε την ελαστικότητα ζήτησης, καθώς η τιμή μειώνεται.
- D. Να σχεδιαστεί η καμπύλη ζήτησης, D , του Γιώργου.

Άσκηση 29^η : Έστω η $|E_D| = 1,5$ και τα μηνιαία έσοδα στη τιμή 15€ είναι 30.000 €. Να υπολογιστεί η ζητούμενη ποσότητα και τα συνολικά έσοδα όταν η τιμή μειώνεται στα 10 €.

Άσκηση 30^η : Αν υποθεθεί ότι η ζήτηση για γεωργικά προϊόντα είναι ανελαστική μια μείωση της τιμής τους πως θα επιδράσει στα έσοδα των γεωργών ;

Άσκηση 31^η : Αν $E_A = -2$, και $E_B = -0,4$, εξηγήστε :

- A. Τι θα συμβεί στη ΣΔ των καταναλωτών στη περίπτωση μείωσης της τιμής του προϊόντος A.
- B. Τι θα συμβεί στα συνολικά έσοδα των παραγωγών του προϊόντος B στη περίπτωση αύξησης της τιμής του.

Άσκηση 32^η : Εάν στην αγορά υπάρχουν 2 όμοιοι καταναλωτές για το καθένα από τους οποίους η ζήτηση του αγαθού Y είναι $Q_D = 8 - P$, να υπολογίσετε :

- A. Την ελαστικότητα της αγοραίας ζήτησης όταν η τιμή μειώνεται από 4 σε 2 €. Να χαρακτηριστεί η ζήτηση με βάση το βαθμό ελαστικότητας.
- B. Την ελαστικότητα της αγοραίας ζήτησης όταν η τιμή μειώνεται από 4 σε 2 €, αν γνωρίζουμε ότι για τις 2 αυτές τιμές η ζητούμενη ποσότητα αυξάνεται κατά 2 λόγω αύξησης του αριθμού των καταναλωτών.
- C. Την καινούργια εξίσωση ζήτησης και να απεικονιστεί διαγραμματικά η μετατόπιση της αγοραίας καμπύλης ζήτησης.

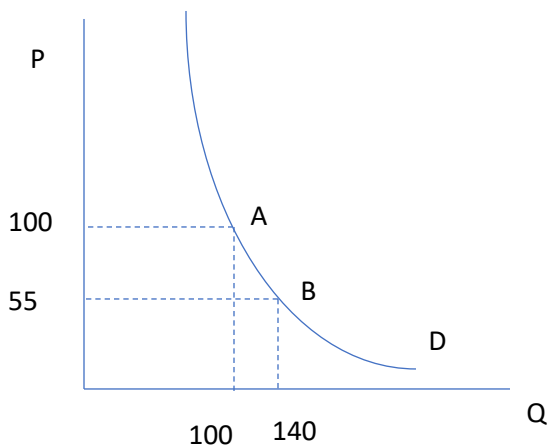
Άσκηση 33^η : Έστω ο Διονύσης ο οποίος καταναλώνει ένα κανονικό αγαθό X, για το οποίο έχει την ατομική καμπύλη ζήτησης: $Q_D = 20 - 3,5P$. Να βρείτε τη νέα ατομική καμπύλη ζήτησης του καταναλωτή, όταν:

- A. Το εισόδημά του αυξάνεται και η Ζήτηση μεταβάλλεται κατά 35%.
- B. Το εισόδημά του μειώνεται και η Ζήτηση μεταβάλλεται κατά 25%.
- C. Οι προτιμήσεις του αλλάζουν, και η Ζήτηση μειώνεται κατά 60%.
- D. Η τιμή ενός συμπληρωματικού αγαθού Y αυξήθηκε, και η Ζήτηση του X μεταβλήθηκε κατά 20%.

- Ε. Η τιμή ενός υποκατάστατου αγαθού Z αυξήθηκε, και η Ζήτηση του X μεταβλήθηκε κατά 55%.
- Φ. Λόγω ευνοϊκής μεταβολής των προτιμήσεων, η ζητούμενη ποσότητα αυξήθηκε σε κάθε επίπεδο τιμής κατά 5 μονάδες.
- Γ. Λόγω μεταβολής του εισοδήματός του, η ζητούμενη ποσότητα σε κάθε επίπεδο τιμής μειώνεται κατά 3 μονάδες. Στη τελευταία περίπτωση, το εισόδημα αυξήθηκε ή μειώθηκε;

Άσκηση 34^η : Ένας καταναλωτής δαπανά το 8% του εισοδήματός του κάθε μήνα για την αγορά μοσχαρίσιου κρέατος, όταν η τιμή του κιλού είναι 8 € και το εισόδημά του 600 €. Μια μεταβολή της τιμής κατά 10% μειώνει την ποσότητα που καταναλώνει κατά ένα κιλό. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης καθώς η τιμή αυξάνεται και να χαρακτηριστεί η ζήτηση με βάση το βαθμό ελαστικότητας.

Άσκηση 35^η : Δίνεται η καμπύλη ζήτησης.



- A. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης της καμπύλης D, όταν η τιμή μειώνεται από 100 € σε 55 € και να χαρακτηριστεί η ζήτηση με βάση τη τιμή της ελαστικότητας.
- B. Υπολογίστε πόσο έχει μεταβληθεί η ΣΔ των καταναλωτών, από τη μείωση της τιμής, καθώς και τη ποσοστιαία μεταβολή της ΣΔ.

Άσκηση 36^η : Η ζήτηση ενός αγαθού X δίνεται από τη συνάρτηση $Q_D = 80 - 5 \cdot P$. Σε ποιο σημείο της καμπύλης ζήτησης μεγιστοποιείται η ΣΔ ; Να υπολογίσετε το σημείο αυτό.

«Εισοδηματική Ελαστικότητα»

Άσκηση 37^η : Αν η ατομική καμπύλη ζήτησης είναι της μορφής $Q_D = 300 - 2P$, τότε :

- A.** Να σχεδιάσετε την ατομική καμπύλη Ζήτησης.
- B.** Σε ξεχωριστό σχήμα, να σχεδιάσετε την αγοραία D, αν στην αγορά υπάρχουν 200 καταναλωτές με πανομοιότυπες καμπύλες ζήτησης.
- C.** Αν αυξηθούν οι καταναλωτές κατά 50%, να βρεθεί η νέα συνάρτηση αγοραίας ζήτησης και να σχεδιαστεί η νέα καμπύλη ζήτησης.
- D.** Βάσει της νέας καμπύλης, σε ποια τιμή η E_D τείνει στη μονάδα, σε ποια τείνει στο μηδέν και σε ποια στο άπειρο ;

Άσκηση 38^η : Έστω ότι η αγοραία συνάρτηση ζήτησης του αγαθού K, δίνεται από το τύπο $Q_D = 360 - 6P$.

- A.** Να σχεδιαστεί η καμπύλη ζήτησης.
- B.** Να υπολογίσετε τη τοξοειδή ελαστικότητα όταν το P αυξηθεί από 10 σε 15.
- C.** Έστω ότι αυξήθηκε *ceteris paribus* το εισόδημα, με αποτέλεσμα να μειωθεί η ζήτηση κατά 10%. Να βρείτε τη νέα συνάρτηση ζήτησης και να τη σχεδιάσετε.
- D. (!)** Τι είδους αγαθό είναι το K, ως προς το εισόδημα ;

Άσκηση 39^η : Όταν το εισόδημα των καταναλωτών αυξάνεται κατά 30% η ζητούμενη ποσότητα για το Αγαθό A, αυξάνεται κατά 60%, η ζητούμενη ποσότητα για το Αγαθό B, αυξάνεται κατά 10% και η ζητούμενη ποσότητα για το Αγαθό Γ, μειώνεται κατά 40%.

- A.** Να βρεθεί η εισοδηματική ελαστικότητα των αγαθών **A**, **B** και **Γ**.
- B.** Σε ποια κατηγορία ανήκει καθένα από τα παραπάνω αγαθά με βάση την εισοδηματική του ελαστικότητα ;

Άσκηση 40^η : Το Μήνα Μάιο ένας καταναλωτής έχει εισόδημα 1.200€, ενώ το Σεπτέμβριο το εισόδημά του μειώνεται στα 1.000€. Αν το κάθε βιβλίο κοστίζει 20€ και το μήνα Μάιο ο καταναλωτής δαπάνησε 100€, ενώ το Σεπτέμβριο 80€ για αγορά βιβλίων, να βρεθεί η E_Y .

Άσκηση 41^η : Λόγω αύξησης του εισοδήματος κατά 10% (*ceteris paribus*), η δαπάνη για το Αγαθό X αυξήθηκε κατά 20%. Να υπολογίσετε :

- A.** Την εισοδηματική ελαστικότητα, και
- B.** Να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

«Τελικές Ασκήσεις 2^{ου} Κεφαλαίου»

Άσκηση 42^η : Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή ενός αγαθού είναι $-0,4$. Αν μειωθεί η τιμή του κατά 10%, ποια είναι η ποσοστιαία μείωση της Συνολικής Δαπάνης των καταναλωτών ;

Άσκηση 43^η : Την πρώτη βδομάδα του Φλεβάρη το 2019, οι καταναλωτές ήταν διατεθειμένοι να αγοράσουν 6 μονάδες από το αγαθό Χ. Τη δεύτερη βδομάδα, μια μείωση της τιμής του στα 20€, αύξησε τη ζητούμενη ποσότητα των καταναλωτών στις 9 μονάδες, ενώ η ελαστικότητα τόξου ήταν -1 . Τη τρίτη βδομάδα, η τιμή μειώθηκε στα 10 € και η ελαστικότητα ζήτησης σημείου ήταν -2 . Να κατασκευάσετε τη καμπύλη ζήτησης. Τι σχήμα έχει ;

Άσκηση 44^η : Η αρχικά ζητούμενη ποσότητα είναι 400 κιλά. Αν αυξηθεί το εισόδημα 15% (εισοδηματική ελαστικότητα 0,8) και μετά αυξηθεί η τιμή 10% (ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή $-0,5$), ποια είναι η τελικά ζητούμενη ποσότητα;

Άσκηση 45^η : Ένας καταναλωτής Κ με εισόδημα 2000 € ζητεί 100 μονάδες του αγαθού Χ, όταν η τιμή του Χ στην αγορά είναι 5 € ($E_D = -0,5$). Αν η τιμή του αγαθού Χ αυξηθεί κατά 2 € και στη συνέχεια, το εισόδημα του Κ κατά 500 €, να βρεθεί η τελική ζητούμενη ποσότητα. Η εισοδηματική ελαστικότητα είναι 0,8 .

Άσκηση 46^η : Τα παρακάτω δεδομένα περιγράφουν την αγορά ενός αγαθού Χ.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΤΙΜΗ	ΖΗΤ.ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΕΙΣΟΔΗΜΑ
A	10	500	3000
B	11	475	3000
Γ	11	525	4200
Δ	12	540	4800

- A. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή και τη τοξοειδή ελαστικότητα, καθώς η τιμή αυξάνεται.
- B. Να εξηγήσετε τι είδους αγαθό είναι το Χ.
- C. Να κατασκευάσετε τη καμπύλη ζήτησης.
- D. Να υπολογίσετε και να αιτιολογήσετε τη μεταβολή στη Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών (*ceteris paribus*).
- E. Να εξηγήσετε, γιατί η ζητούμενη ποσότητα αυξάνεται μεταξύ των συνδυασμών Γ και Δ.

Άσκηση 47^η : Δίνεται το ύψος των χρηματικών μονάδων που πληρώνουν 3 διαφορετικές ομάδες καταναλωτών για να αποκτήσουν το αγαθό Χ. Αυτές οι ομάδες αποτελούν και το σύνολο των καταναλωτών.

ΤΙΜΗ	ΔΑΠΑΝΗ (Α)	ΔΑΠΑΝΗ (Β)	ΔΑΠΑΝΗ (Γ)
50	600	400	250
60	510	240	150

- A.** Να υπολογίσετε την αγοραία εξίσωση ζήτησης, αν έχει γραμμική μορφή.
B. Έστω ότι ένα άλλο αγαθό Υ είναι συμπληρωματικό του Χ. Αν μειωθεί η τιμή του Υ, τότε μεταβάλλεται η ζήτηση του Χ κατά 10%. Να υπολογίσετε τη νέα εξίσωση ζήτησης του Χ.

Άσκηση 48^η : Με τα δεδομένα του πίνακα να βρεθούν οι ελαστικότητες ζήτησης ως προς το εισόδημα και οι ελαστικότητες ζήτησης ως προς την τιμή. Πόσες καμπύλες ζήτησης μπορούν να γίνουν με τα δεδομένα του πίνακα;

Συνδυασμοί	P – Τιμή	Q _D (Ζητ. Ποσότητα)	Υ (Εισόδημα)
A	100	50	200.000
B	100	120	250.000
Γ	80	200	300.000
Δ	150	30	200.000
Ε	150	80	250.000

Σωστό / Λάθος - 2^ο Κεφαλαίου

1. Κατώτερα αγαθά χαρακτηρίζονται αυτά που η ζήτησή τους αυξάνεται όταν αυξάνεται το εισόδημα του καταναλωτή.
2. Όταν η ζήτηση αυξάνεται, τότε σε κάθε επίπεδο τιμής αυξάνεται η ζητούμενη ποσότητα και η συνολική δαπάνη (ΣΔ).
3. Εάν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού, θα αυξηθεί η ζήτηση του συμπληρωματικού του.
4. Στην ανελαστική ζήτηση η μεταβολή της τιμής θα επηρεάζει πάντοτε τη συνολική δαπάνη.
5. Σε μια γραμμική συνάρτηση ζήτησης με κλίση -1 η E_D είναι ίση με τη μονάδα σε όλο το μήκος της καμπύλης.
6. Στη γραμμική συνάρτηση ζήτησης $Q_D = \alpha + \beta \cdot P$ ισχύει πάντα ότι $\alpha < 0$ και $\beta < 0$.
7. Υποκατάστατα θεωρούμε 2 αγαθά που η κατανάλωση του ενός απαιτεί τη κατανάλωση και του άλλου για την ικανοποίηση της ίδιας ανάγκης.
8. Όταν αυξάνεται η τιμή ενός κατώτερου αγαθού, μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα.
9. Τα είδη πολυτελείας έχουν ανελαστική ζήτηση.
10. Όταν αυξάνεται η τιμή ενός κατώτερου αγαθού, μειώνεται η ζήτησή του.
11. Όταν αυξάνεται η ζήτηση του αγαθού Α, επειδή μειώνεται η τιμή του αγαθού Β, τότε τα αγαθά Α και Β χαρακτηρίζονται ως υποκατάστατα.
12. Όταν η ζήτηση αυξάνεται, η καμπύλη ζήτησης μετατοπίζεται προς τα δεξιά.
13. Η ζήτηση ενός κατώτερου αγαθού αυξάνεται, όταν αυξάνεται το εισόδημα του καταναλωτή.
14. Πλήρως ανελαστική ζήτηση έχουν τα είδη πολυτελείας.
15. Όταν μειώνεται η ζήτηση του αγαθού Β, επειδή αυξάνεται η τιμή του αγαθού Α, τα αγαθά Α και Β χαρακτηρίζονται ως συμπληρωματικά.
16. Ένα αγαθό χαρακτηρίζεται ως κανονικό, όταν η εισοδηματική του ελαστικότητα είναι αρνητική.
17. Στο μέσο της ευθείας καμπύλης ζήτησης η ελαστικότητα ζήτησης είναι μηδέν.
18. Ένα αγαθό χαρακτηρίζεται ως κανονικό όταν η E_Y είναι θετικός αριθμός.
19. Όταν η $E_D = -1$, η συνολική δαπάνη του καταναλωτή είναι ίση με μηδέν.
20. Η μείωση της τιμής των κινητών τηλεφώνων που ενσωματώνουν κάμερες υψηλής ευκρίνειας, μείωσε τη ζήτηση των φωτογραφικών μηχανών.
21. Αν η ελαστικότητα ζήτησης είναι -2 , αυτό σημαίνει ότι η αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 2 χρηματικές μονάδες θα προκαλέσει πάντα μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά τέσσερις μονάδες του αγαθού.
22. Η εισοδηματική ελαστικότητα ενός κανονικού αγαθού είναι θετικός αριθμός.
23. Όταν υπάρχει πρόβλεψη για αύξηση της τιμής στο άμεσο μέλλον, μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα.
24. Αν η τιμή μειωθεί κατά 40% και η ζήτηση είναι ανελαστική, η Συνολική Δαπάνη θα μειωθεί.
25. Αν η τιμή μειωθεί κατά 10% και η ζήτηση είναι ανελαστική, η Συνολική Δαπάνη θα αυξηθεί.
26. Αν ο ορθολογικός καταναλωτής βρεθεί σε ισορροπία, καμία μεταβολή του εισοδήματος ή των προτιμήσεων δεν τον κάνει να μεταβάλει τη συμπεριφορά του.
27. Σε μια ευθεία καμπύλη ζήτηση με γενικό τύπο $Q_D = \alpha + \beta \cdot P$, το α είναι το σημείο τομής της Q_D με τον άξονα των ποσοτήτων και είναι πάντα θετικός αριθμός.

28. Αν η ελαστικότητα ζήτησης είναι -2 , αυτό σημαίνει ότι η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας σε απόλυτη τιμή είναι διπλάσια της ποσοστιαίας μεταβολής της τιμής σε απόλυτη τιμή.
29. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή, E_D , εκφράζεται σε χρηματικές μονάδες, διότι καθορίζει τη μεταβολή της δαπάνης για το αγαθό.
30. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή, E_D , ως μέγεθος εκφράζεται σε χρηματικές μονάδες, διότι αφορά το εισόδημα του καταναλωτή.
31. Όταν μειωθεί το εισόδημα, μειώνεται η ζήτηση της μαργαρίνης ως φθηνού υποκατάστατο του βουτύρου.
32. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή, E_D , ως μέγεθος είναι πάντα μικρότερη του μηδενός.
33. Η καμπύλη ζήτησης με ελαστικότητα ίση με το μηδέν σε όλα τα σημεία της είναι ευθεία παράλληλη στον άξονα των τιμών.
34. Μια αύξηση της ζήτησης κατά 10% θα οδηγήσει σε μια μείωση της ζητούμενης ποσότητας πάνω από 10% αν η ζήτηση είναι ελαστική.
35. Ο αριθμός των καταναλωτών ως προσδιοριστικός παράγοντας ζήτησης επηρεάζει την ατομική καμπύλη ζήτησης.
36. Αν η μεταβολή των προτιμήσεων δεν είναι ευνοϊκή για ένα προϊόν, τότε η ζήτησή του μειώνεται.
37. Με τον όρο τιμή ενός αγαθού εννοούμε τον αριθμό των χρηματικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση μίας μονάδας του συγκεκριμένου αγαθού.
38. Η εισοδηματική ελαστικότητα των κατώτερων αγαθών είναι θετικός αριθμός.
39. Όταν ισχύει $E_D=0$ σε ένα μόνο σημείο της καμπύλης ζήτησης, τότε η ζήτηση χαρακτηρίζεται ως τέλεια ανελαστική και η καμπύλη ζήτησης είναι παράλληλη προς τον άξονα των τιμών.
40. Στην ισοσκελή υπερβολή η ελαστικότητα ζήτησης τόξου είναι ίση με μείον ένα ($E_D=-1$).
41. Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μεγαλύτερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές).
42. Υποθέτουμε ότι για ένα κανονικό αγαθό K παρατηρείται ταυτόχρονα μείωση της τιμής που αυξάνει τη ποσότητα κατά 10% και μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών που μειώνει τη ζήτηση κατά 20% . Οι επιδράσεις των 2 αυτών μεταβολών έχουν ως αποτέλεσμα η τελική ζητούμενη ποσότητα να είναι μικρότερη από την αρχική.
43. Η αγοραία καμπύλη ζήτησης δείχνει τη ζήτηση όλων των αγαθών σε μια αγορά.
44. Η καμπύλη ζήτησης που έχει σταθερή ελαστικότητα ζήτησης τόξου και ίση με ένα (σε απόλυτες τιμές) είναι ισοσκελής υπερβολή.
45. Τα ελληνικά έπιπλα έχουν ως υποκατάστατο τα σουηδικά έπιπλα. Αν αυξηθεί η τιμή των σουηδικών επίπλων, τότε οι καταναλωτές θα αυξήσουν τη κατανάλωση για ελληνικά έπιπλα.
46. Αν οι καταναλωτές αναμένουν αύξηση στη τιμή ενός αγαθού, τότε θα μειωθεί η τρέχουσα ζήτηση (*ceteris paribus*).
47. Αν η τιμή παραμείνει σταθερή και μεταβληθεί ένας προσδιοριστικός παράγοντας ζήτησης, τότε μεταβάλλεται η συνάρτηση ζήτησης και μετατοπίζεται η καμπύλη ζήτησης.
48. Αν παρατηρείται ταυτόχρονα αύξηση στο εισόδημα και αύξηση στη τιμή για ένα κατώτερο αγαθό, τότε η τελική ζητούμενη ποσότητα θα είναι μικρότερη από την αρχική.
49. Αν η καμπύλη ζήτησης είναι ευθεία γραμμή, στο σημείο τομής της με τον οριζόντιο άξονα ο λόγος, P/Q , είναι μηδέν.

50. Αν το εισόδημα ενός καταναλωτή αυξηθεί κατά 5% και η ζήτησή του για το αγαθό Κ αυξηθεί κατά 10%, τότε η εισοδηματική ελαστικότητα είναι ίση με 2 και το αγαθό είναι κατώτερο.
51. Όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού, μειώνεται η ζήτησή του.
52. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται στην αντίθετη κατεύθυνση από τη μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου αγαθού (*ceteris paribus*).
53. Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές).
54. Στην ισοσκελή υπερβολή καμπύλη η συνάρτηση ζήτησης είναι $Q_D = A/P$, όπου Α σταθερός αρνητικός αριθμός.
55. Ας υποθέσουμε ότι για ένα κανονικό αγαθό Ω παρατηρείται ταυτόχρονα αύξηση της τιμής του κατά 8% και αύξηση στο εισόδημα των καταναλωτών κατά 3%. Οι επιδράσεις των 2 αυτών μεταβολών έχουν ως αποτέλεσμα η τελική ζητούμενη ποσότητα να είναι μικρότερη από την αρχική.
56. Αν η ελαστικότητα ζήτησης είναι ίση με 0 σε όλα τα σημεία της καμπύλης ζήτησης, τότε η ζήτηση χαρακτηρίζεται ως τελείως ανελαστική.
57. Η αγοραία καμπύλη ζήτησης δεν επηρεάζεται από τη μεταβολή του εισοδήματος των καταναλωτών.
58. Με τον όρο τιμή εννοούμε τις χρηματικές μονάδες που απαιτούνται για την απόκτηση ενός αγαθού.
59. Τα αγαθά στα οποία οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος επιδρούν αντίστροφα στη ζήτησή τους, ονομάζονται κανονικά αγαθά.
60. Αν η καμπύλη ζήτησης είναι ευθεία γραμμή, στο σημείο τομής της με τον κατακόρυφο άξονα η ποσότητα είναι μηδέν.
61. Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής είναι μικρότερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας (σε απόλυτες τιμές).
62. Αν το κράτος αυξήσει τους φόρους σε αγαθά με ελαστική ζήτηση, θα αυξήσει τα συνολικά φορολογικά του έσοδα.
63. Αν ένας καταναλωτής αναμένει αύξηση του εισοδήματός του τη 1^η του επόμενου μήνα, θα μειώσει τη κατανάλωσή του από σήμερα.
64. Αν αυξηθεί η τιμή ενός κανονικού αγαθού και αυξηθεί το εισόδημα των καταναλωτών, τότε η τελικά ζητούμενη ποσότητα είναι πάντα μικρότερη από την αρχική.
65. Μια επιχείρηση που πουλάει ένα αγαθό το οποίο είναι είδος πρώτης ανάγκης πρέπει να κάνει εκπτώσεις, ώστε να αυξηθούν τα έσοδά της.
66. Ο Πέτρος διαθέτει σταθερά κάθε μήνα 60€ από το διαθέσιμο εισόδημά του για να παρακολουθήσει μουσικές παραστάσεις. Η συνάρτηση ζήτησης του Πέτρου για μουσικές παραστάσεις είναι $Q_D = 60/P$.
67. Όταν αυξάνεται η ζητούμενη ποσότητα, τότε μειώνεται η τιμή του αγαθού (*ceteris paribus*).
68. Κατώτερα αγαθά ονομάζονται τα αγαθά κατώτερης ποιότητας για τα οποία υπάρχουν υποκατάστατα αγαθά ανώτερης ποιότητας.
69. Η συνάρτηση ζήτησης ενός καταναλωτή για ένα αγαθό είναι $Q_D = 400 - 2P$. Αν η τιμή του αγαθού είναι 200€, τότε η συνολική δαπάνη του καταναλωτή είναι μέγιστη.
70. Έστω μια γραμμική συνάρτηση ζήτησης η οποία τέμνει τον άξονα των τιμών στο σημείο Α και τον άξονα των ποσοτήτων στο σημείο Β. Η ελαστικότητα του τόξου ΑΒ είναι ίση με 1 (σε απόλυτη τιμή).

71. Η ζήτηση ενός κανονικού αγαθού μειώνεται αν υπάρχουν προσδοκίες για μείωση της τιμής του στο άμεσο μέλλον.
72. Συμπληρωματικά αγαθά είναι 2 (ή περισσότερα) αγαθά όπου το ένα μπορεί να χρησιμοποιηθεί αντί του άλλου (ή άλλων) για να ικανοποιήσει την ίδια ανάγκη.
73. Ο αριθμός των καταναλωτών επηρεάζει μόνο την ατομική καμπύλη ζήτησης.
74. Αν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού και αμέσως μετά αυξηθεί το εισόδημα ενός καταναλωτή, η τελική ζητούμενη ποσότητα είναι πιθανό να μείνει αμετάβλητη.
75. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με τη τιμή του υποκατάστατου αγαθού.
76. Αν λόγω ευνοϊκής στροφής των προτιμήσεων των καταναλωτών αυξηθεί η αγοραία ζήτηση κατά 50 μονάδες προϊόντος σε κάθε επίπεδο τιμής, τότε η νέα καμπύλη ζήτησης είναι παράλληλη της αρχικής.
77. Όταν η ελαστικότητα ζήτησης είναι ίση σε απόλυτη τιμή με τη μονάδα, η ποσοστιαία μεταβολής της ζητούμενης ποσότητας είναι ίση με τη ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.
78. Τα κανονικά αγαθά αγοράζονται συνήθως από οικογένειες με πολύ χαμηλά εισοδήματα.
79. Σύμφωνα με το νόμο της ζήτησης, οι μεταβολές της τιμής μεταβάλλουν τη ζητούμενη ποσότητα μετακινώντας τη καμπύλη και αλλάζοντας τη συνάρτησή της.
80. Στην ελαστική ζήτηση η συνολική δαπάνη θα επηρεάζεται κάθε φορά από τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή, δηλαδή τη μεταβολή της τιμής.
81. Η αγοραία καμπύλη ζήτησης είναι το οριζόντιο άθροισμα των ατομικών καμπυλών ζήτησης.
82. Σκοπός του ορθολογικού καταναλωτή είναι η μεγιστοποίηση της χρησιμότητάς του.
83. Η ζήτηση των φαρμάκων είναι πλήρως ελαστική.
84. Σε μια γραμμική συνάρτηση ζήτησης που τέμνει τους άξονες, η μέγιστη συνολική δαπάνη είναι στο μέσο της.

Πολλαπλής Επιλογής - Κεφάλαιο 2ο

Να σημειώσετε τη **σωστή** απάντηση :

1. Η ζήτηση ενός κανονικού αγαθού αυξάνεται όταν :

- A. Αυξάνεται η τιμή του
- B. Μειώνεται η τιμή του
- C. Αυξάνεται το εισόδημα του καταναλωτή
- D. Μειώνεται το εισόδημα του καταναλωτή

2. Η ζήτηση θεωρείται ελαστική, όταν :

- A. Μια αύξηση της τιμής κατά 10% επιφέρει μείωση της ποσότητας κατά 5%
- B. Μια μείωση της τιμής κατά 20% επιφέρει αύξηση της ποσότητας κατά 15%
- C. Μια αύξηση της τιμής κατά 30% επιφέρει μείωση της ποσότητας περισσότερο από 30%
- D. Μια αύξηση της τιμής κατά 25% επιφέρει μείωση της ποσότητας κατά 25%

3. Η αύξηση της τιμής ενός κανονικού αγαθού και ταυτόχρονα η μείωση του εισοδήματος του καταναλωτή έχουν ως αποτέλεσμα :

- A. Τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας, χωρίς να επηρεαστεί η καμπύλη ζήτησης
- B. Τη μείωση της ζήτησης και της ζητούμενης ποσότητας
- C. Την αύξηση της ζήτησης και της ζητούμενης ποσότητας
- D. Τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας και την αύξηση της ζήτησης

4. Αν η τιμή του αγαθού X, για το οποίο ισχύει ότι $|E_D|=3$, αυξηθεί κατά 10%, το αποτέλεσμα είναι :

- A. Η ζήτηση για το αγαθό να μειωθεί κατά 30%
- B. Η ζήτηση για το αγαθό να μειωθεί κατά 30 μονάδες
- C. Η ζητούμενη ποσότητα για το αγαθό να μειωθεί κατά 30%
- D. Η ζήτηση για το αγαθό να αυξηθεί κατά 30 μονάδες

5. Αν η τιμή του αγαθού X, για το οποίο ισχύει ότι $|E_D|=2$, αυξηθεί κατά 10%, το αποτέλεσμα είναι :

- A. Η ζήτηση του υποκατάστατου αγαθού Y αυξάνεται
- B. Η ζήτηση του υποκατάστατου αγαθού Y μειώνεται
- C. Η ζήτηση για το αγαθό X αυξάνεται κατά 20%
- D. Η ζήτηση για το αγαθό X μειώνεται κατά 20%

6. Αν η ποσότητα ενός αγαθού αυξηθεί κατά 20% και η τιμή του μειωθεί κατά 40%, η ελαστικότητα ζήτησης είναι :
- A. -1
 - B. -0,5
 - C. -2
 - D. 0
7. Η ζήτηση ενός κατώτερου αγαθού αυξάνεται όταν :
- A. Αυξάνεται η τιμή του
 - B. Μειώνεται η τιμή του
 - C. Αναμένεται η αύξηση της τιμής του ίδιου του αγαθού
 - D. Αναμένεται η μείωση της τιμής του ίδιου του αγαθού
8. Η Κάτια δαπανά 30€ κάθε εβδομάδα για βενζίνη στο αυτοκίνητό της. Η συνάρτηση ζήτησής της είναι :
- A. $Q_D=30$
 - B. $P=30$
 - C. $Q_D=30/P$
 - D. $Q_D=P/30$
9. Η συνολική δαπάνη για ένα αγαθό με γραμμική καμπύλη ζήτησης είναι μέγιστη όταν :
- A. $E_D=0$
 - B. $E_D=-1$
 - C. $E_D=-0,5$
 - D. $E_D=-2$
10. Ο Νόμος της Ζήτησης ισχύει όταν :
- A. Μεταβληθεί το εισόδημα του καταναλωτή
 - B. Μεταβληθούν οι προτιμήσεις του καταναλωτή
 - C. Μεταβληθεί η τιμή του αγαθού
 - D. Μεταβληθεί η τιμή ενός υποκατάστατου

11. Η βενζίνη είναι συμπληρωματικό αγαθό των αυτοκινήτων. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι $|E_D| = 0,5$ για τη βενζίνη και $|E_D| = 1,5$ για τα αυτοκίνητα. Αν αυξηθεί η τιμή των αυτοκινήτων, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς, αυτό θα οδηγήσει σε :
- A. Αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για αυτοκίνητα
 - B. Μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για τη βενζίνη
 - C. Αύξηση της ζητούμενης ποσότητας των αυτοκινήτων
 - D. Αύξηση της ζήτησης της βενζίνης
12. Όταν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού που έχει $|E_D| = 1,2$ τότε :
- A. Θα μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα και η ΣΔ του
 - B. Θα μειωθεί η ζήτησή και η ΣΔ του
 - C. Θα μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα και θα αυξηθεί η ΣΔ του
 - D. Θα μειωθεί η ζήτηση και θα αυξηθεί η ΣΔ του
13. Όταν μειωθεί η τιμή ενός αγαθού που έχει $|E_D| = 0,2$ τότε :
- A. Θα αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα και η ΣΔ του
 - B. Θα αυξηθεί η ζήτηση και η ΣΔ του
 - C. Θα αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα και θα μειωθεί η ΣΔ του
 - D. Θα αυξηθεί η ζήτηση και θα μειωθεί η ΣΔ του
14. Αν μειωθεί η τιμή ενός αγαθού και ταυτόχρονα αναμένεται και αύξηση στη τιμή του, η τελική ζητούμενη ποσότητα :
- A. Είναι οπωσδήποτε μικρότερη από την αρχική
 - B. Είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από την αρχική
 - C. Είναι οπωσδήποτε ίση με την αρχική
 - D. Εξαρτάται από ποια μεταβολή ασκεί μεγαλύτερη επίδραση
15. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό αυξάνεται όταν :
- A. Η τιμή αυξάνεται και το αγαθό είναι ελαστικής ζήτησης.
 - B. Η τιμή αυξάνεται και το αγαθό είναι ανελαστικής ζήτησης.
 - C. Η τιμή μειώνεται και το αγαθό είναι ανελαστικής ζήτησης.
 - D. Η τιμή μειώνεται και το αγαθό έχει ελαστικότητα ζήτησης τόξου ίση με τη μονάδα σε απόλυτη τιμή

16. Όταν μειωθεί το εισόδημα, τότε για ένα αγαθό που έχει $E_Y = -0,8$ ισχύει το εξής :
- A. Θα μειωθεί η ζήτησή του
 - B. Θα αυξηθεί η ζήτησή του
 - C. Θα μειωθεί η $\Sigma\Delta$ του
 - D. Θα μειωθεί η ζητούμενη ποσότητά του
17. Αν $|E_D| = 0,5$ και η τιμή μειωθεί κατά 10%, τότε η ποσότητα θα :
- A. Αυξηθεί κατά 5%
 - B. Μειωθεί κατά 5%
 - C. Αυξηθεί κατά 20%
 - D. Θα μειωθεί κατά 20%
18. Η συνάρτηση ζήτησης που εκφράζει έναν καταναλωτή για το αγαθό X έχει τη μορφή $Q_D = 200 - 2P$, άρα η καμπύλη ζήτησης :
- A. Είναι ευθεία με αρνητική κλίση
 - B. Είναι ευθεία κάθετη στον άξονα της τιμής
 - C. Είναι ευθεία κάθετη στον άξονα των ποσοτήτων
 - D. Είναι ισοσκελής υπερβολή
19. Το χοιρινό κρέας είναι υποκατάστατο του μοσχαρίσιου κρέατος. Η ελαστικότητα ζήτησης του χοιρινού κρέατος ως προς τη τιμή είναι $-0,7$, ενώ για το μοσχαρίσιο κρέας είναι $-0,9$. Αν αυξηθεί η τιμή του χοιρινού κρέατος :
- A. Θα μειωθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για χοιρινό κρέας.
 - B. Θα αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για μοσχαρίσιο κρέας
 - C. Θα μειωθεί η ζήτηση για μοσχαρίσιο κρέας
 - D. Θα μειωθεί η ζήτηση για χοιρινό κρέας
20. Η αύξηση της ζήτησης ενός αγαθού απεικονίζεται με μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης:
- A. Προς τα αριστερά
 - B. Προς τα δεξιά
 - C. Προς τα επάνω και αριστερά
 - D. Προς τα κάτω και αριστερά

21. Η ζήτηση θεωρείται ανελαστική, όταν :
- A. Η αύξηση της τιμής κατά 30% επιφέρει μείωση της ποσότητας κατά 40%
 - B. Η μείωση της τιμής κατά 20% επιφέρει αύξηση της ποσότητας κατά 20%
 - C. Η αύξηση της τιμής κατά 30% επιφέρει μείωση της ποσότητας λιγότερο από 30%
 - D. Η αύξηση της τιμής κατά 25% επιφέρει μείωση της ποσότητας περισσότερο από 25%
22. Το χοιρινό και το μοσχαρίσιο κρέας είναι :
- A. Συμπληρωματικά αγαθά
 - B. Υποκατάστατα αγαθά
 - C. Αγαθά με πλήρως ανελαστική ζήτηση
 - D. Αγαθά με πλήρως ελαστική ζήτηση
23. Η αγοραία συνάρτηση ζήτησης για ένα αγαθό εκφράζεται από τη συνάρτηση $Q_D = 600 - 4P$. Η ΣΔ των καταναλωτών για το αγαθό αυτό είναι μέγιστη, όταν :
- A. $P=65$
 - B. $P=70$
 - C. $P=75$
 - D. $P=80$
24. Η εισοδηματική ελαστικότητα ενός αγαθού είναι -4, όταν :
- A. Αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 40%
 - B. Μείωση του εισοδήματος κατά 5% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 20%
 - C. Μείωση του εισοδήματος κατά 10% προκαλεί μείωση της ζήτησης κατά 40%
 - D. Αύξηση του εισοδήματος κατά 5% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 20%
25. Η συνολική δαπάνη για ένα αγαθό μειώνεται, όταν :
- A. Η τιμή αυξάνεται και η ζήτηση είναι ανελαστική
 - B. Η τιμή αυξάνεται και η ελαστικότητα ζήτησης είναι ίση με μηδέν
 - C. Η τιμή μειώνεται και η ζήτηση είναι ανελαστική
 - D. Η τιμή μειώνεται και η ζήτηση είναι ελαστική
26. Αν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού και ταυτόχρονα αναμένεται και επιπλέον αύξηση στη τιμή του, η τελική ζητούμενη ποσότητα:
- A. Είναι οπωσδήποτε μικρότερη από την αρχική
 - B. Είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από την αρχική
 - C. Είναι οπωσδήποτε ίση με την αρχική
 - D. Εξαρτάται από ποια μεταβολή ασκεί μεγαλύτερη επίδραση

Επαναληπτικές Ασκήσεις - 2^ο Κεφαλαίου

Μέρος 1^ο

Άσκηση 1^η (8/153/V2) : Η Ηλέκτρα έχει αποφασίσει να διαθέτει σταθερά 20 € για να βάζει βενζίνη στο αυτοκίνητό της κάθε εβδομάδα.

- A. Να προσδιορίσετε τη Συνάρτηση Ζήτησής της.
- B. Να υπολογίσετε τη τοξοειδή ελαστικότητα ζήτησής της ως προς τη τιμή όταν η τιμή της βενζίνης μεταβάλλεται από 1.6 σε 2 €.

Άσκηση 2^η (9/153/V2) : Δίνεται ο πίνακας ατομικής ζήτησης ενός αγαθού :

Συνδυασμοί	P	Q _D
A	1	500
B	2	400
Γ	3	300

- A. Να κατασκευάσετε τη Καμπύλη Ζήτησης.
- B. Ποια η γενική μορφή της συνάρτησης ζήτησης ; Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση ζήτησης.
- C. Αν στην αγορά υπάρχουν 100 παρόμοιοι καταναλωτές, να προσδιορίσετε την αγοραία συνάρτηση ζήτησης.
- D. Αν το αγαθό είναι κανονικό και μια μεταβολή του εισοδήματος έχει ως αποτέλεσμα η νέα αγοραία συνάρτηση ζήτησης να διαμορφωθεί σε :
 $Q_D = 50.000 - 10.000P$, να αιτιολογήσετε αν το εισόδημα αυξήθηκε ή μειώθηκε.
- E. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή, καθώς η τιμή αυξάνεται από 1 σε 2 και 3 €, αντίστοιχα.

Άσκηση 3^η (10/153/V2) : Δίνεται ο πίνακας ατομικής ζήτησης ενός αγαθού :

Συνδυασμοί	P	Q _D
A	50	1.000
B	52	960
Γ	54	920

- A. Να κατασκευάσετε τη Καμπύλη Ζήτησης.
- B. Ποια η γενική μορφή της Καμπύλης Ζήτησης ; Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση Ζήτησης.
- C. Αν στην αγορά υπάρχουν 200 παρόμοιοι καταναλωτές, να προσδιορίσετε τον αγοραίο πίνακα ζήτησης για τις 3 παραπάνω τιμές, καθώς και την αγοραία συνάρτηση ζήτησης.
- D. Καθώς η τιμή αυξάνεται από το συνδυασμό A στο B και από το B στο Γ, να υπολογίσετε τις ελαστικότητες ατομικής ζήτησης, τις ελαστικότητες αγοραίας ζήτησης και τις ελαστικότητες τόξου ατομικής ζήτησης.

Άσκηση 4^η (12/154/V2) : Έστω ο παρακάτω πίνακας ατομικής ζήτησης :

Συνδυασμοί	P	Q _D
A	10	20
B	8	80
Γ	6	140

- A. Να κατασκευάσετε τη Καμπύλη Ζήτησης.
- B. Ποια η γενική μορφή της συνάρτησης ζήτησης ; Ποιος είναι ο τύπος της συνάρτησης ζήτησης ;
- C. Να αναφέρετε συνοπτικά, ποιες μεταβολές παραγόντων μπορούν να μετατοπίσουν τη ζήτηση προς τα αριστερά (δηλαδή να τη μειώσουν).
- D. Αν μια ευνοϊκή για το αγαθό στροφή των προτιμήσεων αυξήσει σε κάθε τιμή σταθερά τη ποσότητα και στη νέα καμπύλη ζητούνται 300 μονάδες όταν η τιμή είναι 2 €, να βρεθεί η νέα συνάρτηση ζήτησης. Να δείξετε με διάγραμμα τη μεταβολή της Ζήτησης.
- E. Αν μια ευνοϊκή στροφή προς το αγαθό των προτιμήσεων αυξήσει σε κάθε τιμή σταθερά κατά ένα ποσοστό τη ποσότητα και στη νέα καμπύλη ζητούνται 312 μονάδες, όταν η τιμή είναι 2 €, να βρεθεί η νέα συνάρτηση ζήτησης. Να δείξετε διαγραμματικά τη μεταβολή της Ζήτησης.

Άσκηση 5^η (13/154/V2) : Δίνεται ο πίνακας ζήτησης ενός αγαθού :

Συνδυασμοί	P	Q _D
A	15	300
B	13	400
Γ	9	500

- A. Να κατασκευάσετε τη καμπύλη Ζήτησης.
- B. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης, καθώς η τιμή μειώνεται.
- C. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης, όταν η τιμή αυξάνεται.
- D. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα τόξου. Τι παρατηρείτε ;

Άσκηση 6^η (19/156/V2) : Η τιμή ενός αγαθού μειώνεται κατά 20% με αποτέλεσμα η ζητούμενη ποσότητα να διαμορφωθεί στις 550 μονάδες. Με δεδομένο ότι η ελαστικότητα ζήτησης όταν η τιμή μειώνεται είναι -0,5, να υπολογίσετε την αρχικά ζητούμενη ποσότητα και τη ποσοστιαία μείωση της δαπάνης.

Άσκηση 7^η (20/156/V2) : Όταν μειώνεται η τιμή ενός αγαθού κατά 10%, η ζητούμενη ποσότητα από 600 γίνεται 780.

- A. Να υπολογίσετε την E_d.
- B. Να δείξετε με διάγραμμα το αποτέλεσμα της μείωσης της τιμής.

Άσκηση 8^η (21/156/V2) : Αν η τιμή ενός αγαθού είναι 4 €, ζητούνται Q_1 μονάδες. Αν η τιμή μειωθεί κατά 2 χρηματικές μονάδες, η ποσότητα αυξάνεται κατά 1.000 μονάδες. Αν η E_D είναι -0,5, να βρεθούν :

- A. Η αρχικά ζητούμενη ποσότητα.
- B. Η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας.

Άσκηση 9^η (22/156/V2) : Όταν η τιμή ενός αγαθού είναι P_1 , η ζητούμενη ποσότητα είναι 1.000 μονάδες. Αν η τιμή μειωθεί κατά 1 χρηματική μονάδα, η Συνολική Δαπάνη γίνεται 4.000. Αν η E_D είναι -3, να βρεθεί η αρχική τιμή του αγαθού.

Άσκηση 10^η (24/156/V2) : Αν η τιμή ενός αγαθού αυξηθεί κατά 40%, η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται κατά 20%.

- A. Να υπολογίσετε την Ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή.
- B. Να χαρακτηρίσετε τη Ζήτηση.
- C. Τι μας δείχνει η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς τη τιμή ;
- D. Να υπολογίσετε τη ποσοστιαία μεταβολή της δαπάνης του καταναλωτή.

Άσκηση 11^η (26/157/V2) : Η τιμή ενός προϊόντος μειώθηκε με αποτέλεσμα η ζητούμενη ποσότητα να αυξηθεί κατά 20% και η συνολική δαπάνη να αυξηθεί κατά 8%. Να υπολογίσετε :

- A. Την ελαστικότητα ως προς τη τιμή, καθώς η τιμή μειώνεται.
- B. Την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.

Άσκηση 12^η (29/157/V2) : Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή ενός αγαθού είναι -2. Μια μεταβολή της τιμής έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας κατά 20% και τη μεταβολή της δαπάνης κατά 12%. Να προσδιορίσετε τη κατεύθυνση της μεταβολής και την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.

Άσκηση 13^η (30/157/V2) : Ο Πάνος έχει αποφασίσει ότι θα κάνει την ίδια δαπάνη κάθε μήνα για τη κατανάλωση του αγαθού X (ανεξάρτητα από τη διακύμανση της τιμής). Η τιμή του αγαθού κατά το μήνα Ιανουάριο μειώθηκε λόγω των εκπτώσεων σε 20 χρηματικές μονάδες, με αποτέλεσμα ο Πάνος να καταναλώσει 55 μονάδες αγαθού.

- A. Να υπολογίσετε τη τιμή και τη ποσότητα που θα καταναλώσει ο Πάνος τον επόμενο μήνα, που οι τιμές θα αυξηθούν κατά 10%.
- B. Να εκφράσετε τη γενική μορφή της συνάρτησης ζήτησης του Πάνου.
- C. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα τόξου, καθώς μεταβάλλεται η τιμή.

Άσκηση 14^η (31/158/V2) : Έστω ότι η αγοραία καμπύλη ζήτησης του αγαθού A δίνεται από το τύπο $Q_D = 5.000/P$. Αν αυξηθεί η τιμή του αγαθού B, συμπληρωματικού του A, προκαλείται μια σταθερή μεταβολή στη ζήτηση του A κατά 10%.

- A. Να προσδιορίσετε τη νέα συνάρτηση ζήτησης του αγαθού A.
- B. Πόση θα είναι η νέα συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό ;

Άσκηση 15^η (32/158/V2) : Έστω $Q_D = 1.500 - 5P$. Μια αύξηση του εισοδήματος κατά 25% μετατοπίζει τη καμπύλη ζήτησης του αγαθού και διαμορφώνει τη συνάρτηση ζήτησης σε $Q'_D = 1.000 - 5P$.

- A. Να αιτιολογήσετε εάν το αγαθό είναι κανονικό ή κατώτερο.
- B. Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα όταν η τιμή είναι 100.
- C. Να δείξετε με διάγραμμα και να περιγράψετε τη μεταβολή που προκαλεί η αύξηση του εισοδήματος.

Άσκηση 16^η (33/158/V2) : Έστω η συνάρτηση ζήτησης ενός αγαθού $Q_D = 200 - 4P$. Η αύξηση του εισοδήματος από 1.000 € σε 1.500 € προκαλεί σε κάθε τιμή μια σταθερή αύξηση της ποσότητας κατά 40 μονάδες.

- A. Να προσδιορίσετε τη νέα συνάρτηση ζήτησης.
- B. Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα όταν η τιμή είναι 10 €.
- C. Να δείξετε με διάγραμμα τις επιπτώσεις από τη μεταβολή του εισοδήματος.

Άσκηση 17^η (34/158/V2) : Έστω ότι η καμπύλη ζήτησης ενός αγαθού είναι γραμμική. Η εισοδηματική ελαστικότητα του αγαθού είναι 2, και σημειώνεται μια αύξηση του εισοδήματος. Η καμπύλη ζήτησης που προκύπτει μετά την αύξηση του εισοδήματος είναι $Q'_D = 120 - 2,4P$.

- A. Εάν η αύξηση της ζήτησης είναι σταθερή κατά 20%, να προσδιορίσετε τη συνάρτηση ζήτησης πριν από την αύξηση του εισοδήματος.
- B. Να υπολογίσετε τη ποσοστιαία μεταβολή του εισοδήματος.

Άσκηση 18^η (36/158/V2) : Αν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού με ελαστικότητα ζήτησης -2,5 μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα από 160 μονάδες σε 120 μονάδες.

- A. Να βρεθεί η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.
- B. Αν η τιμή μετά την αύξησή της είναι 2,2 €, να βρεθεί η αρχική τιμή.
- C. Αν η καμπύλη ζήτησης είναι γραμμική, να βρεθεί η γενική μορφή της.

Άσκηση 19^η (39/159/V2) : Δίνεται ο πίνακας ζήτησης ενός αγαθού, του οποίου η Συνολική Δαπάνη είναι σταθερή σε κάθε επίπεδο τιμής.

Συνδυασμοί	P	Q _D
A	10	300
B	15	200
Γ	30	100

- A. Να κατασκευάσετε τη καμπύλη ζήτησης.
- B. Να υπολογίσετε τη συνολική δαπάνη.
- C. Ποιος είναι ο τύπος της συνάρτησης D ;
- D. Να υπολογίσετε τις ελαστικότητες ζήτησης σημείου σε κάθε περίπτωση.
- E. Να υπολογίσετε τις ελαστικότητες τόξου, καθώς η τιμή αυξάνεται.
- F. Να αιτιολογήσετε τη μη μεταβολή της Συνολικής Δαπάνης με τη χρήση της ελαστικότητας ζήτησης. Να εξετάσετε εάν στην αιτιολόγηση πρέπει να χρησιμοποιηθεί η ελαστικότητα σημείου ή τόξου.

Άσκηση 20^η (40/159/V2) : Η ζήτηση του αγαθού A δίνεται από τη συνάρτηση $Q_D = 180 - 4P$.

- A. Να σχεδιάσετε τη καμπύλη ζήτησης.
- B. Να υπολογίσετε τη ΣΔ όταν η τιμή από 20 € γίνει 25 € και μετέπειτα 30 €.
- C. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης, καθώς αυξάνεται η τιμή και να αιτιολογήσετε τη μεταβολή της ΣΔ με τη χρήση της ελαστικότητας ζήτησης.
- D. Έστω ότι αναμένονται εκπτώσεις και αυτό έχει ως αποτέλεσμα σε κάθε τιμή η ποσότητα να μεταβάλλεται κατά 20 μονάδες. Να βρεθεί η νέα συνάρτηση ζήτησης.

Άσκηση 21^η (42/160/V2) : Μια επιχείρηση καταναλώνει κάθε μήνα καύσιμα αξίας 1.200 € παρά τις όποιες αυξομειώσεις της τιμής.

- A. Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση Ζήτησης.
- B. Να σχεδιάσετε τη κλίμακα αγοραίας ζήτησης, όταν η τιμή των καυσίμων είναι 1€, 1.20€, 2€ και 2.5€ αντίστοιχα.
- C. Αν στην αγορά υπάρχουν 100 παρόμοιοι επιχειρήσεις (ως καταναλωτές καυσίμων), να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση ζήτησης.
- D. Πόση είναι η Συνολική Δαπάνη κάθε καταναλωτή και πόση του συνόλου των καταναλωτών ;
- E. Να υπολογίσετε την $E_{D\text{τόξου}}$, τόσο στην ατομική όσο και στην αγοραία, όταν η τιμή αυξηθεί από 1€ σε 2€ .

Άσκηση 22^η (43/160/V2) : Όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 2€, ζητούνται 400 μονάδες και η ελαστικότητα ζήτησης είναι -1,5.

- Να προσδιορίσετε τη γραμμική συνάρτηση ζήτησης.
- Εάν μεταβληθεί η τιμή ενός υποκατάστατου του αγαθού, τότε η νέα ζήτηση γίνεται $Q'_D = 1.200 - 360P$. Να αιτιολογήσετε εάν η τιμή του υποκατάστατου αυξήθηκε ή μειώθηκε.
- Να σχεδιάσετε τις καμπύλες ζήτησης στο ίδιο διάγραμμα.

Άσκηση 23^η (45/160/V2) : Η συνάρτηση ζήτησης του καφέ είναι $Q_D = 120 - 10P$. Αν μειωθεί το εισόδημα των καταναλωτών κατά 10%, η εισοδηματική ελαστικότητα είναι ίση με 2.

- Να βρεθεί η ποσοστιαία μεταβολή στη ποσότητα εξαιτίας της μείωσης του εισοδήματος.
- Αν η μείωση του εισοδήματος προκαλεί σταθερή ποσοστιαία μεταβολή στη ζήτηση, να βρεθεί η νέα συνάρτηση ζήτησης.
- Να σχεδιάσετε τις καμπύλες ζήτησης.

Άσκηση 24^η (48/161/V2) : Δίνονται τα παρακάτω δεδομένα ζήτησης :

Συνδυασμοί	P	Q_D	Y
A	50	120	13.200
B	50	100	12.000
Γ	55	84	13.200
Δ	55	80	12.000

- Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή, καθώς η τιμή αυξάνεται.
- Να προσδιορίσετε την/τις συνάρτηση/-σεις ζήτησης που περιγράφονται από τα παραπάνω δεδομένα (να θεωρήσετε ότι είναι γραμμικές)
- Να υπολογίσετε τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών καθώς η τιμή μεταβάλλεται με σταθερό το εισόδημα και να αιτιολογήσετε τη μεταβολή της.
- Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα καθώς αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών και με βάση το μέγεθός της να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

Άσκηση 25^η (49/161/V2) : Με τα δεδομένα του πίνακα να βρεθούν οι ελαστικότητες ζήτησης ως προς τη τιμή και οι ελαστικότητες ζήτησης ως προς το εισόδημα. Πόσες καμπύλες μπορούν να γίνουν με τα δεδομένα του πίνακα ;

Συνδυασμοί	P	Q_D	Y
A	10	200	1.000
B	10	250	1.200
Γ	12	180	1.000
Δ	15	200	1.100
E	13	162	1.000
Z	12	216	1.100

Άσκηση 26^η (50/162/V2) : Η συμπεριφορά του καταναλωτή Α, ο οποίος εκφράζει τη πανομοιότυπη συμπεριφορά 1.000 καταναλωτών, περιγράφεται από τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα. Ζητούνται :

- A. Η ατομική συνάρτηση ζήτησης του καταναλωτή Α και η διαγραμματική απεικόνισή της.
- B. Η αγοραία συνάρτηση ζήτησης.
- C. Η E_D του καταναλωτή Α, καθώς η τιμή μειώνεται.
- D. Η E_Y του καταναλωτή Α, καθώς το εισόδημά του αυξάνεται. Να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

	P_X	Q_D του αγαθού Χ	Εισόδημα	P_Ψ υποκατάστατου του Χ
A	10	16	12.000	5
B	8	18	14.400	6
Γ	8	20	12.000	5
Δ	8	22	14.400	5
E	6	24	12.000	6

Άσκηση 27^η (51/162/V2) : Δίνονται τα παρακάτω δεδομένα ζήτησης του αγαθού Χ που αφορούν τη τιμή (P_K), τη ζητούμενη ποσότητα (Q_X), το εισόδημα (Y) και τη τιμή του υποκατάστατου αγαθού (K).

	P_X	Q_X	Y	P_K υποκατάστατου
A	100	10	10.000	80
B	100	12	12.000	80
Γ	100	8	10.000	70
Δ	110	8	10.000	80
E	120	8	12.000	70

- A. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή καθώς η τιμή αυξάνεται.
- B. Να υπολογίσετε την απόλυτη και τη ποσοστιαία μεταβολή της Συνολικής Δαπάνης των καταναλωτών, καθώς η τιμή αυξάνεται και να αιτιολογήσετε τη μεταβολή της.
- C. Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα καθώς αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών και με βάση το μέγεθός της να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

Άσκηση 28^η (53/163/V2) : Ο Γιώργος, με εισόδημα 200.000 χρημ. μονάδες, ζητά 40 μονάδες αγαθού Χ, όταν η τιμή του είναι 20 χρημ. μονάδες. Όταν η τιμή του αγαθού αυξήθηκε σε 40 χρηματικές μονάδες, ο Γιώργος μείωσε τη κατανάλωσή του στις 30 μονάδες αγαθού. Στη συνέχεια επειδή άρχισε η μηνιαία κράτηση 20.000 χρημ. μονάδων από το μισθό του για την αποπληρωμή ενός δανείου που είχε πάρει, αναγκάστηκε να μειώσει τη κατανάλωσή του κατά 10 μονάδες σε κάθε επίπεδο τιμής.

Ζητούνται :

- A. Η αρχική συνάρτηση ζήτησης του Γιώργου, με δεδομένο ότι είναι γραμμική.
- B. Η νέα συνάρτηση ζήτησής του, μετά τη μεταβολή του εισοδήματός του.
- C. Η E_D όταν η τιμή του αγαθού αυξάνεται από 20 σε 40 χρηματικές μονάδες στην αρχική συνάρτηση ζήτησης.
- D. Η E_Y όταν η τιμή του αγαθού είναι 40 χρηματικές μονάδες και το εισόδημα μειώνεται.

Άσκηση 29^η (54/163/V2) : Όταν η τιμή για το αγαθό Χ είναι 5 €, η ζητούμενη ποσότητα είναι 10 μονάδες για το καταναλωτή με εισόδημα 100.000 €. Όταν η τιμή μειώνεται στα 3 €, η τοξοειδής ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι -1,5. Στη συνέχεια μια αύξηση του εισοδήματος στα 120.000 € έχει ως αποτέλεσμα τη νέα μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας. Με δεδομένο ότι η εισοδηματική του ελαστικότητα είναι 2 σε όλο το μήκος της καμπύλης, να υπολογίσετε :

- A. Τη τελική ζητούμενη ποσότητα.
- B. Τη συνολική δαπάνη σε κάθε μεταβολή τιμής και εισοδήματος.
- C. Να δικαιολογήσετε τις μεταβολές της δαπάνης του καταναλωτή.
- D. Τη ποσοστιαία μεταβολή της δαπάνης, μετά από κάθε μεταβολή της τιμής ή του εισοδήματος.

Άσκηση 30^η (57/164/V2) : Όταν η τιμή για το αγαθό Χ είναι 5 χρηματικές μονάδες, η ζητούμενη ποσότητα είναι 10 μονάδες προϊόντος για το καταναλωτή με εισόδημα 100.000 χρηματικές μονάδες. Όταν η τιμή μειώνεται στις 3 χρηματικές μονάδες, η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι -0,5.

Στη συνέχεια μια αύξηση του εισοδήματος σε 120.000 χρηματικές μονάδες έχει ως αποτέλεσμα τη νέα μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας. Με δεδομένο ότι η εισοδηματική ελαστικότητα είναι 2, καθώς το εισόδημα αυξάνεται, να υπολογίσετε :

- A. Τη τελική ζητούμενη ποσότητα.
- B. Τη συνολική δαπάνη σε κάθε μεταβολή τιμής και εισοδήματος.
- C. Τις ποσοστιαίες μεταβολές της δαπάνης μετά από τη μεταβολή της τιμής και του εισοδήματος αντίστοιχα.
- D. Να χαρακτηρίσετε το αγαθό και αν δείξετε αναλυτικά σε σχήμα όλες τις παραπάνω μεταβολές.

Άσκηση 31^η (58/164/V2) : Η Νικολέτα ζητά 50 μονάδες του αγαθού X, όταν η τιμή του είναι 10 χρηματικές μονάδες. Όταν η τιμή του αγαθού αυξήθηκε κατά 20%, μειώθηκε η κατανάλωση στις 30 μονάδες αγαθού. Στη συνέχεια, επειδή το εισόδημα της Νικολέτας αυξήθηκε κατά 10% αύξησε τη ζήτησή της κατά 20%.

Ζητούνται :

- A. Η αρχική συνάρτηση ζήτησης της Νικολέτας.
- B. Η τελική συνάρτηση ζήτησης.
- C. Η E_D καθώς η τιμή του αγαθού αυξάνεται από 10 σε 12 χρηματικές μονάδες στην αρχική καμπύλη ζήτησης.
- D. Η E_Y όταν η τιμή του αγαθού είναι 12 χρηματικές μονάδες και το εισόδημα αυξάνεται.
- E. Οι μεταβολές στη συνολική δαπάνη και οι αντίστοιχες ποσοστιαίες μεταβολές της συνολικής δαπάνης, λόγω της μεταβολής της τιμής και του εισοδήματος, και η αιτιολόγηση των μεταβολών αυτών.

Άσκηση 32^η (61/165/V2) : Όταν η τιμή ενός κανονικού αγαθού είναι 60 χρηματικές μονάδες, η ζητούμενη ποσότητα είναι 150 μονάδες. Έχουμε $E_D = -0,4$ καθώς η τιμή αυξάνεται κατά 25%. Μια μεταβολή του εισοδήματος έχει ως αποτέλεσμα η τελική δαπάνη του καταναλωτή να ισούται με την αρχική.

- A. Να υπολογίσετε τη τελικά ζητούμενη ποσότητα.
- B. Να αιτιολογήσετε αν το εισόδημα του καταναλωτή αυξήθηκε ή μειώθηκε.

Άσκηση 33^η (62/165/V2) : Όταν η τιμή του αγαθού A είναι P_A , η ζητούμενη ποσότητα Q_A είναι 200 κιλά. Όταν η τιμή μειώνεται στο μισό της P_A , η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι -0,5. Στη νέα διαμορφωμένη τιμή P_B , η εισοδηματική ελαστικότητα είναι -2.

- A. Ποια ποσοστιαία μεταβολή πρέπει να επέλθει στο εισόδημα, ώστε η τελική δαπάνη του καταναλωτή να είναι το 50% της αρχικής δαπάνης ($P_A \cdot Q_A$) ;
- B. Να υπολογίσετε τη ποσοστιαία μεταβολή της συνολικής δαπάνης λόγω μεταβολής της τιμής και να αιτιολογήσετε τη μεταβολή της δαπάνης με βάση την E_D .
- C. Να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

Άσκηση 34^η (65/166/V2) : Όταν το μηνιαίο εισόδημα ενός καταναλωτή είναι 1.000€ και η τιμή του αγαθού A είναι 2€, ο καταναλωτής είναι διατεθειμένος να αγοράσει 200 μονάδες του A. Αν το εισόδημα του καταναλωτή μειωθεί σε 800€, καταναλώνει 20 μονάδες περισσότερες από το αγαθό A.

- A. Ποια υπόθεση γίνεται στη μελέτη της συμπεριφοράς του καταναλωτή σχετικά με τη πληροφόρησή του ;
- B. Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα και να χαρακτηρίσετε το αγαθό A.
- C. Αν στη τιμή των 2€ και το εισόδημα των 800€, η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι -0,5, να προσδιορίσετε τη γραμμική συνάρτηση ζήτησης.
- D. Εάν η μεταβολή της ζήτησης που προκλήθηκε από τη μεταβολή του εισοδήματος έγινε σταθερά κατά ένα ποσοστό, να προσδιορίσετε αυτό το ποσοστό και την αρχική καμπύλη ζήτησης.
- E. Εάν υπάρχουν προβλέψεις ότι θα υπάρξει περαιτέρω μείωση του εισοδήματος, πώς θα επιδράσει αυτό στη ζήτηση του καταναλωτή για το συγκεκριμένο αγαθό ;

Άσκηση 35^η (66/166/V2) : Όταν το εισόδημα των καταναλωτών είναι 1.000€, ζητούνται συνολικά 20 μονάδες ενός αγαθού. Η εισοδηματική ελαστικότητα είναι -0,5, η ελαστικότητα ως προς τη τιμή είναι -2.

- A. Αν το εισόδημα αυξηθεί στα 1.200€, με σταθερή την εισοδηματική ελαστικότητα, πόσο τοις εκατό πρέπει να μειωθεί η τιμή του αγαθού, ώστε οι καταναλωτές να αγοράζουν τελικά 27 μονάδες ;
- B. Να χαρακτηριστεί το αγαθό ως προς τη μεταβολή του εισοδήματος.
- C. Εάν οι καμπύλες ζήτησης είναι γραμμικές, να προσδιοριστεί η αρχική καμπύλη ζήτησης για αρχική τιμή $P=2$;
- D. Εάν η μείωση της ζήτησης γίνει κατά ένα σταθερό ποσοστό, να προσδιοριστεί το ποσοστό αυτό και τη συνάρτηση ζήτησης μετά την αύξηση του εισοδήματος.

Άσκηση 36^η (67/166/V2) : Έστω ότι μειώνεται η τιμή ενός αγαθού κατά 10%. Γνωρίζουμε ότι η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή είναι -2,5.

- A. Πόσο τοις εκατό πρέπει να μειωθεί το εισόδημα του καταναλωτή, ώστε ο καταναλωτής να εξακολουθεί να αγοράζει την ίδια ποσότητα με την αρχική, αν η εισοδηματική ελαστικότητα είναι 4 ;
- B. Να υπολογίσετε τη τελική ποσοστιαία μεταβολή της Συνολικής Δαπάνης.

Άσκηση 37^η (68/166/V2) : Αν το εισόδημα των καταναλωτών αυξηθεί κατά 5%, η Συνολική Δαπάνη αυξάνεται κατά 8%. Αν στη συνέχεια αυξηθεί και η τιμή του αγαθού κατά 25%, η Συνολική Δαπάνη μειώνεται κατά 15%.

- A. Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα και να χαρακτηρίσετε το αγαθό.
- B. Να αιτιολογήσετε με κριτήριο τη συνολική δαπάνη εάν αναμένεται το αγαθό να έχει ζήτηση ελαστική ή ανελαστική.

Άσκηση 38^η (69/167/V2) : Αν μειωθεί η τιμή ενός αγαθού κατά 12,5% και στη συνέχεια αυξηθεί το εισόδημα κατά 10%, η ελαστικότητα ως προς τη τιμή είναι -2 και ως προς το εισόδημα 2, αντίστοιχα σε κάθε μεταβολή.

- A. Χρησιμοποιώντας τις ελαστικότητες, να αιτιολογήσετε εάν αναμένεται η ΣΔ τελικά να αυξηθεί ή να μειωθεί.
- B. Να υπολογίσετε τη τελική ποσοστιαία μεταβολή της ΣΔ.
- C. Να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση του αγαθού, με βάση την E_d .
- D. Να χαρακτηρίσετε το αγαθό, με βάση την E_Y .

Άσκηση 39^η (76/168/V2) : Δίνεται ο πίνακας ζήτησης

Συνδυασμοί	P	Q_D	Y
A	5	400	500
B	10	200	500
Γ	20	100	500
Δ	20	60	600
E	30	40	600
Z	40	30	600

- A. Πόσες συναρτήσεις ζήτησης περιγράφονται από τα δεδομένα του πίνακα ; Να προσδιορίσετε τη γενική μορφή τους με την υπόθεση ότι η ΣΔ παραμένει σταθερή σε κάθε μεταβολή της τιμής.
- B. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης τόξου στο διάστημα AB.
- C. Να χαρακτηρίσετε το αγαθό με βάση την E_Y .

Άσκηση 40^η (79/169/V2) : Η αγοραία συνάρτηση ζήτησης για χοιρινό κρέας είναι $Q_D = 400 - 2P$ και η τιμή του 8 χρηματικές μονάδες το κιλό. Καθώς η τιμή του μοσχαρίσιου κρέατος αυξάνεται από 10 σε 12 χρηματικές μονάδες το κιλό (*ceteris paribus*), η αγοραία ζητούμενη ποσότητα μειώνεται από 910 μονάδες προϊόντος σε 906 μονάδες προϊόντος, με αποτέλεσμα η ζήτηση για χοιρινό κρέας να μεταβάλλεται κατά 50%.

- A. Να προσδιορίσετε την αγοραία συνάρτηση ζήτησης για μοσχαρίσιο κρέας, η οποία είναι γραμμική.
- B. Να προσδιορίσετε τη νέα αγοραία συνάρτηση ζήτησης για χοιρινό κρέας και τη νέα ζητούμενη ποσότητα για τιμή ίση με 8 χρηματικές μονάδες.
- C. Να γίνει διαγραμματική απεικόνιση και για τα 2 αγαθά.

Άσκηση 41^η (82/170/V2) : Στη τιμή P_1 , η ζητούμενη ποσότητα είναι 200. Αν αυξηθεί η τιμή κατά 20% (ελαστικότητα ζήτησης -0,5) και στη συνέχεια μειωθεί το εισόδημα κατά 20% (εισοδηματική ελαστικότητα 2), να βρεθεί η τελική ζητούμενη ποσότητα.

Άσκηση 42^η (83/170/V2) : Δίνεται ο πίνακας

Συνδυασμοί	P	Q_D	Y
A	50	200	1.000
B	60	180	1.000
Γ	60	270	1.200
Δ	66	216	1.200

- A. Να υπολογιστούν οι ελαστικότητες ζήτησης, καθώς αυξάνεται η τιμή, και οι εισοδηματικές ελαστικότητες καθώς αυξάνεται το εισόδημα.
- B. Να προσδιορίσετε τις συναρτήσεις ζήτησης, οι οποίες είναι γραμμικές.
- C. Να γίνει το σχετικό διάγραμμα.

Άσκηση 43^η (84/170/V2) : Έστω ένα αγαθό Λ, για το οποίο οι καταναλωτές ζητάνε 200 μονάδες προϊόντος (Q_D) στη τιμή 50 (P) και η ζήτηση στο σημείο αυτό είναι μοναδιαίας ελαστικότητας. Η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική.

- A. Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση ζήτησης.
- B. Να υπολογίσετε τη ποσότητα την οποία ζητάνε οι καταναλωτές στη τιμή 60.
- C. Σε ποια τιμή είναι μέγιστη η $\Sigma\Delta$ των καταναλωτών ;
- D. Έστω ότι το εισόδημα των καταναλωτών αυξήθηκε κατά 20% και η εισοδηματική ελαστικότητα είναι $E_Y = 2,5$. Ποια είναι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας ;

Άσκηση 44^η (85/170/V2) : Όταν η τιμή ενός αγαθού αυξηθεί και από 10€ γίνει 15€, τότε η τοξοειδής ελαστικότητα είναι -1,25.

- A. Να υπολογίσετε την ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας με τη χρήση της ελαστικότητας τόξου.
- B. Εάν η ζητούμενη ποσότητα αρχικά ήταν 1.000 μονάδες, να υπολογίσετε τη ποσότητα που καταναλώνεται μετά την αύξηση της τιμής.